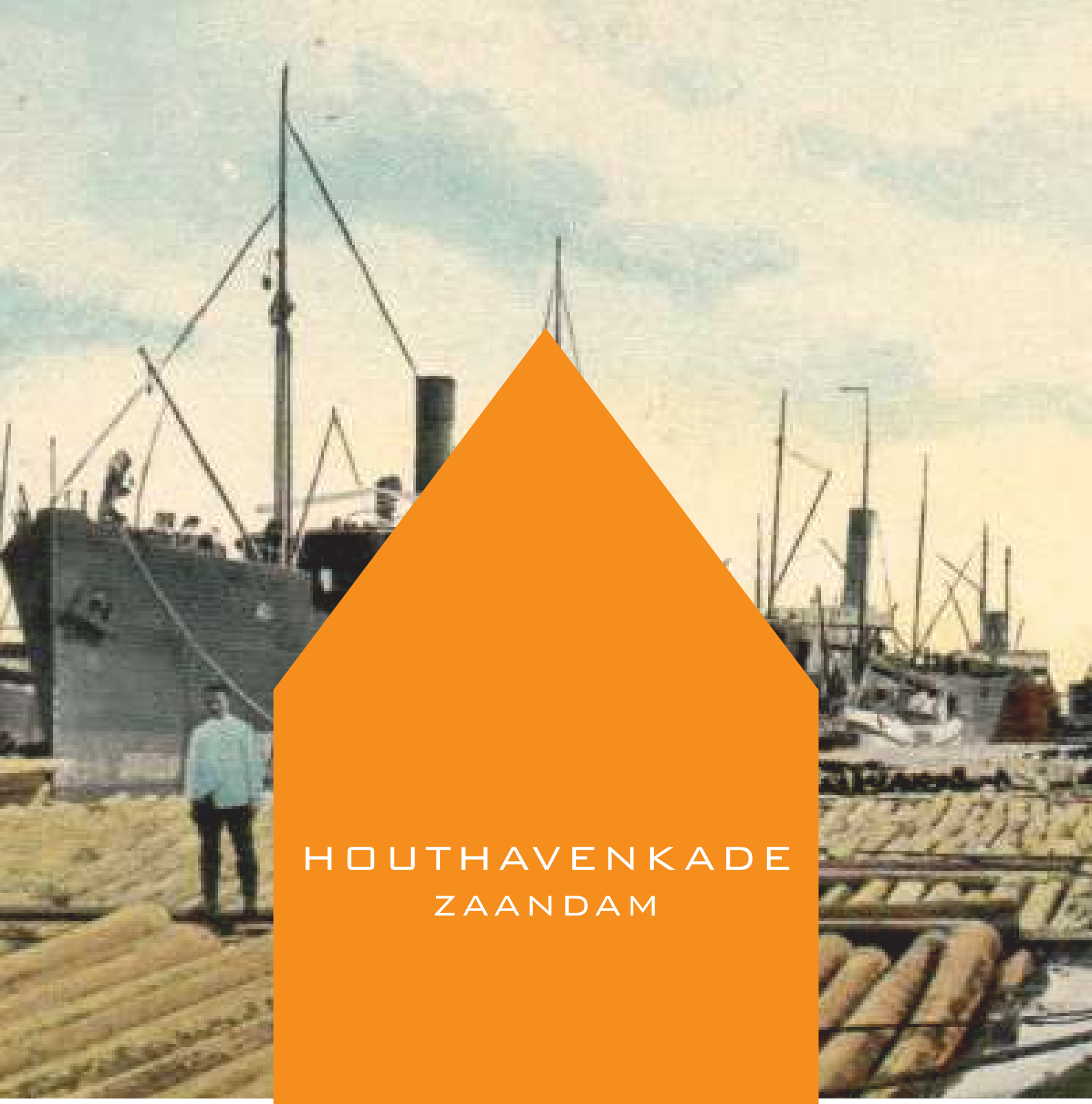

HOUTHAVENKADE
ZAANDAM

BEELDKWALITEITSPLAN
AANVULLING OP INVERDAN ZAANSTAD

VERSIE 6 -- 16.05.2019

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

VAN AKEN
CONCEPTS | ARCHITECTURE | ENGINEERING

PORTEN DEVELOPMENT

Figuur 1 -- Vogelvlucht stedenbouwkundig plan Houthavenkade 2019 - 01

VOORWOORD

Dit beeldkwaliteitsplan is specifiek geschreven voor de nieuwe ontwikkelingen op de Houthavenkade te Zaandam. Het is een aanvulling op het Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad (oktober 2003) en heeft tevens veel gelijkenissen om te komen tot één beeld voor het nieuwe hart van Zaanstad. Het Inverdan is opgedeeld in 20 deelgebieden, Houthavenkade betreft volgens dit document deelgebied 19.

In dit document zal de structuur worden aangehouden zoals het Inverdan met aanvulling voor het desbetreffende deelgebied. Passages uit het bestaande wordt overgenomen en aangevuld voor de nieuwe situatie.

Figuur 2 -- Bovenaanzicht stedenbouwkundig plan Houthavenkade 2019 - 01

INHOUDSOPGAVE

p.**7** Richtlijnen 1 : Hoofdstructuren van Inverdan

p.**9** Richtlijnen 2 : Algemene ontwerprichtlijnen

p.**13** Richtlijnen 3 : Architectonische ontwerprichtlijnen

p.**21** Richtlijnen 4 : Inrichting van de openbare ruimte

p.**47** Richtlijnen 5 : Deelgebied Houthavenkade

p.**71** Bijlagen

Figuur 3 -- Luchtfoto locatie

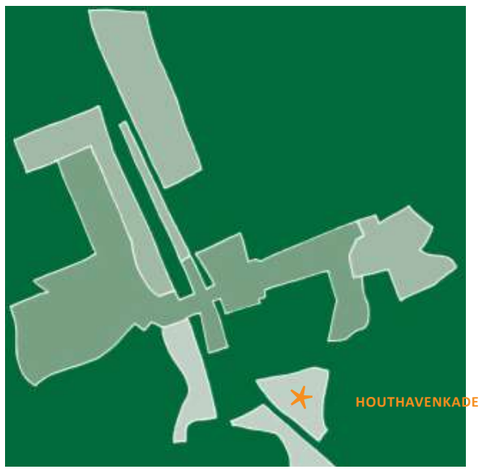

Figuur 4 -- " Uitwerkingsniveau's"
BRON : Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

Figuur 5 -- "Toekomstig ontwikkelingsgebied"
BRON : Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

RICHTLIJNEN 1 : HOOFDSTRUCTUREN VAN INVERDAN

3.2 De Provincialeweg verbindt de verschillende kernen van Zaanstad en loopt door zeer verschillende gebieden. De weg heeft een continu profiel van 2 banen in beide richtingen plus een wisselstrook, terwijl de randen vormgegeven worden op basis van de aangrenzende gebieden.

3.5. De Zaan is de belangrijkste verbinding tussen de verschillende kernen van Zaanstad. Met het Zaanoever project is een start gemaakt om de ontwikkelingen langs de Zaan op elkaar af te stemmen en te stimuleren. Onder de doelstellingen vallen onder andere het versterken van de woonfunctie en de realisering van nieuwe openbare ruimten aan de Zaan, het behoud van het (industrieel) erfgoed en de stimulatie van het toerisme. Een belangrijk aandachtspunt bij alle ontwikkelingen langs de Zaan is de relatie met de aangrenzende achterliggende gebieden. Voor al deze ontwikkelingen geldt dus dat zij zowel vanaf de Zaan als vanuit de stedelijke context beschouwd moeten worden.
BRON : Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

Figuur 6 -- Morfologie doortrekken in plangebied
Russische buurt verbinden met nieuwe plangebied

RICHTLIJNEN 2 : ALGEMENE ONTWERPRICHTLIJNEN

4.1. De **genius loci**, of de **bijzondere eigenschappen** van de plek, behoren uitgangspunt van een ontwerp te zijn. Door de geschiedenis heen is de **typologie en de architectuur** van gebouwen bepaald door de op die **plek** voor handen zijnde materialen en overgeleverde kennis.

4.2. Het maken van openbare ruimte

4.2.1. De wandelaar loopt door de **gangen en kamers van de stad**, bij elke twintig of vijftig passen verrast door een nieuw beeld: een hoek om en er is weer een pleintje... De **enscenering lijkt eindeloos gevarieerd**. Stedelijke ruimten wisselen elkaar bij het lopen af, maar op kleinere schaal en dichterbij leveren ook de naast elkaar staande gebouwen **voortdurend wisselende beelden** op: voordeuren, onderpuien, etalages, gevarieerde opbouw met meer of minder verdiepingen, openingen met verschillende karakteristieken, kroonlijsten, hoeklisenen, natuurstenen geveldelen en dan weer gepleisterde baksteen, reclame-uitingen, belettering, luifels, enzovoorts. Tegelijkertijd zijn de meeste **gebouwen ondergeschikt aan de openbare ruimte**. Zij dienen om de openbare ruimte te begrenzen, gebouwfront na gebouwfront geven zij de ruimte haar vorm en zo gezien zijn de gevels met al hun verscheidenheid aan maat, vorm, ordening, detaillering en materialisering een geheel met de vloer van de ruimte die in samenhang met de wanden gemaatvoerd, gevormd, geordend, gedetailleerd en gematerialiseerd is. Alleen **de héél belangrijke gebouwen staan los**, en vaak niet eens helemaal. Hier word je gestimuleerd eindeloos te dwalen en telkens weer een nieuwe route te kiezen.

4.2.2. De maat, inrichting en vormgeving van openbare ruimte hangt sterk af van de functie van de openbare ruimte. Een marktplein ziet er anders uit dan een woonstraat, een winkelstraat anders dan een evenementenplein, omdat de functies aan en op deze ruimten verschillen. Om greep te krijgen op de vormgeving van de verschillende openbare ruimten in het plangebied is het zinvol **de ruimte op te delen in verschillende domeinen**. Ieder domein kent z'n eigen gebruikers, direct (de winkelier en de klant) en indirect (de fietser op weg naar het station). Voorop staat dat de maat van de **openbare ruimte niet groter dient te zijn dan het gebruik vereist**. De ruimte wordt dan immers onvoldoende toegeëigend. Het gevoel ontstaat dat het er minder druk is, er dient onnodig veel onderhoud te worden gepleegd en er ontstaat een gevoel van onveiligheid. Niet alleen de maat, ook de inrichting van het domein is van belang: Welke uitstraling is er nodig om een winkelstraat goed te laten functioneren, staan er niet teveel hekken en paaltjes waar mensen hun fiets aan kunnen vastzetten, is er voldoende verlichting, etc.

4.2.3. In het boek the concise townscape beschrijft Gordon Cullen aan de hand van een serie tekeningen het principe van 'serial vision'. De stedelijke ruimte rolt zich voor de wandelaar af als een film die door het wandelen in beweging wordt gebracht. De opeenvolgende beelden zien wij als een reeks. **Kleine knikken in de rooilijn** van gebouwen zorgen ervoor dat de **gevelwand niet als een eindeloos perspectief** langdurig te zien is, maar zich plotseling toont

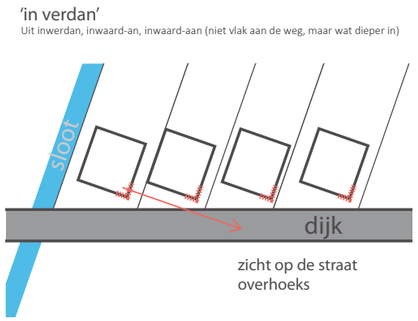

Figuur 7 -- Kleine knikken in de rooilijn - gevelwand niet als een eindeloos perspectief

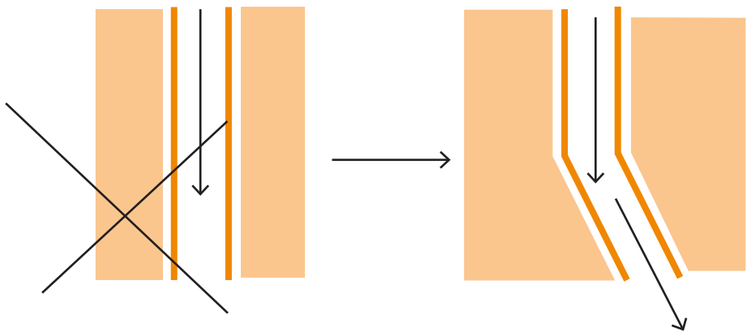

als we ons bewegen. Ruimten zijn voorlopig afgesloten, om zich te openen als we ons in de juiste richting bewegen. Dit effect van **'provisional closure'** maakt ons nieuwsgierig.

4.2.4. Voor de maat en inrichting van collectieve ruimte gelden in principe dezelfde uitgangspunten als voor openbare ruimte: afstemming op het gebruik. De overgang van het domein van een openbare ruimte naar een collectieve, semi-openbare ruimte dient helder te zijn. **De toegang van een collectieve ruimte dient zodanig te zijn vormgegeven dat eventuele afsluiting op bepaalde tijden**, of enkel toegang middels sleutels, pasjes of hallofoon mogelijk is.

4.2.5. Oriëntatie, ontsluiting, contact met maaiveld. Alle functies in gebouwen dienen zoveel mogelijk te zijn **georiënteerd op de straat**. Iedere functie heeft een eigen **voordeur aan de straat**, ook wanneer deze functie geheel op de verdieping is gelegen. Verblijfsruimten liggen zoveel mogelijk aan de openbare ruimte. Hierdoor wordt het gevoel van **sociale veiligheid** verhoogd en neemt de dynamiek in de straat, ook in de avonduren, toe.

4.3. De beleving van een stedelijke ruimte wordt voor een zeer groot deel bepaald door de gebouwen die de wanden vormen van deze ruimte. Deze gebouwen vormen een verzameling waarin, zoals kenmerkend voor alle verzamelingen, **ieder object naast zijn unieke kenmerken tevens gemeenschappelijke eigenschappen** heeft. De **unieke kenmerken zijn ondergeschikt aan de gemeenschappelijke**, waardoor de verzameling ook in de loop der tijd als **eenheid** voortbestaat en sterk genoeg blijft om groei en verandering in gebruik op te nemen.

BRON : Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

Figuur 8 -- architectuur elementen in de Russische buurt

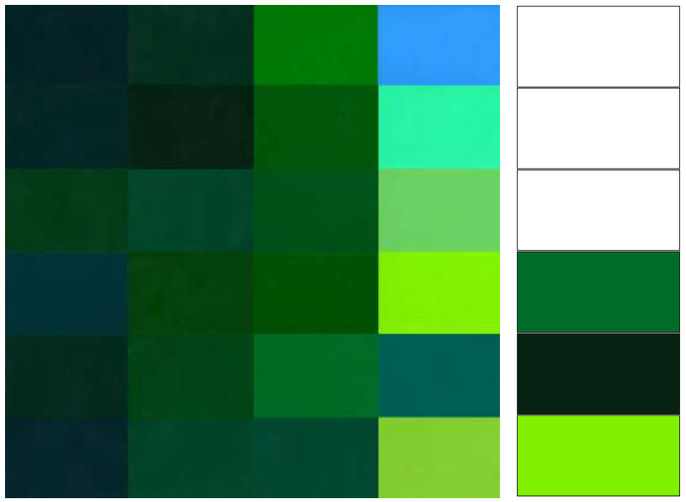

eerste kleur : grijs

tweede kleur : (bruin-) zwart

derde kleur : palet huisschilder

vierde kleur : zaans groen

vijfde kleur : monumentengroen

zesde kleur : nieuw groen

Figuur 9 -- kleurenpalet

RICHTLIJNEN 3 : ARCHITECTONISCHE ONTWERPRICHTLIJNEN

5.1. Korrelgrootte

Architectonische bouwstenen zijn de in de openbare ruimte te onderscheiden elementen. De herkenbaarheid van deze bouwstenen, de korrelgrootte, is van belang om in de openbare ruimte de juiste maat en schaal te kunnen ervaren. In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn voor een **bouwsteen extra richtlijnen aan te geven**, indien deze een bijzondere positie binnen het stedebouwkundig plan vervult (bijvoorbeeld de hoek van een bouwblok, een hoger gebouw in de zichtlijn van een straat, een gebouw met een bijzonder programma op een plein).

5.2. Gevels van kleine en grote gebouwen

Voor kleine gebouwen gelden andere ontwerp-richtlijnen dan voor grote gebouwen. **Kleine gebouwen**, zowel in een reeks als losstaand, hebben verschillende zijden: **een formele zijde, gericht op de openbare ruimte, en een informele zijde**. De formele zijde is ontworpen van buiten naar binnen: de compositie van de gevel wordt met name bepaald door het gezicht dat de functie van het gebouw naar de openbare ruimte meekrijgt. Het ontwerp van de gevel is derhalve in grote mate onafhankelijk van de functie en structuur van het gebouw (Robert Venturi duidt dit aan als Decorated Shed). De formele zijde wordt over het algemeen gekenmerkt door symmetrie en decoratieve elementen. De informele zijde van kleine gebouwen is ontworpen van binnen naar buiten: de maat en plaats van ramen is ingegeven door de functie die zich achter de gevel bevindt. De informele zijde is doelmatig en sober van aard.

Grote gebouwen zijn rondom ontworpen. De gevels hebben één architectuur. Deze gebouwen staan relatief los of steken boven het stedelijk weefsel uit. De plint van grote(re) gebouwen dient in schaal en compositie aan te sluiten bij de menselijke maat en maakt in grote mate deel uit van het ontwerp van de openbare ruimte.

5.3. Materiaal en textuur

Ook in materialisering en textuur verschillen grote gebouwen van kleine. **Kleine gebouwen** worden doorgaans in de straat aanschouwd. De gevels, die hierdoor van relatief korte afstand worden gezien, hebben een tektonische uitstraling. **De huid van het gebouw is dun, geleed en heeft een fijne schaduwwerking**. Het kleine houten huis heeft een façade architectuur waarin door subtiele verschillen en verandering van de richting van de houten bekleding basis, top en zijkant worden onderscheiden. Het **kleurcontrast** tussen de vlakken van de gevels en het **wit van kozijnen, windveren, boei-boorden en makelaars is zeer bepalend voor het beeld**. **Ramen** van houten gebouwen zijn als gevolg van de **bouwwijze altijd minder verticaal geweest dan die van stenen gebouwen**. De compositie van de gevel van een houten gebouw is wezenlijk anders dan die van een stenen gebouw. In het perspectief van de straatwand spelen **verticale (witte) lijnen** een grotere rol dan horizontale, die immers door het perspectief verkort worden. Zij bepalen het ritme en de schaal van de gebouwen. Tegenover de grafische tweedimensionale gevelarchitectuur van het kleine houten huis staat de plastiek van het grote stenen gebouw. Aangezien **grote gebouwen** van verschillende

zijden en van grotere afstand gezien worden hebben ze een architectuur rondom. Ze bestaan uit een **massa met daarin geperforeerde gaten**. Naarmate men het gebouw **nadert krijgt het gebouw meer detail en hierdoor meer gelaagdheid**. Het gebouw **communiceert op verschillende afstanden**. De toepassing van licht getinte materialen vergt extra aandacht voor het beeld bij verkleuring en vervuiling. Verticale naden leiden doorgaans tot ongewenste vervuiling op de gevel. Bij horizontale profilering kan de **vervuiling** wegvallen in de slagschaduw waardoor het gewenste beeld behouden blijft of zelfs versterkt wordt.

5.4. Kleur

De **Zaanstreek is van hout** gemaakt. Hout van huizen, molens, schuren, hekken, karren en bootjes. Hout van platbodems voor de Zuiderzee en de Waddenzee. Hout van vissers-, handels- en oorlogsschepen die de wereldzeeën op gingen. Hout van de schepen die al dit hout in het Noorden gingen halen. Maar voor het zover was, was er **inheems eiken**. Zolang dat nog gemakkelijk te krijgen was - ruwweg tot aan de zeventiende eeuw -, werd het onbeschermd toegepast, en vergrijsde het. De **eerste kleur is grijs**. Als het inheemse eikenhout schaarser wordt, gebruikt men zachter hout, en dat moet beschermd worden. Dat gebeurt hoofdzakelijk met **teer**. De **tweede kleur is (bruin-)zwart**. Met de welvaart van de zeventiende eeuw komt de schilder, die tot dusver alleen in het interieur werkzaam was, naar buiten met zijn glanzende olieverf. Het gaat nu niet meer alleen om bescherming van het hout, maar ook om verfraaiing: **het huis wordt tot 'schilderij'**, en alle beschikbare kleuren worden daarvoor ingezet. Zo ontstaat een **bont beeld van rood, geel, blauw, groen, wit, zwart en grijs**, dat met ongeloof en bewondering - en ook wel met afkeuring - wordt beschreven in talloze reisverslagen uit de achttiende en negentiende eeuw. De **derde kleur is het palet van de huisschilder**. Met de komst van de nieuwe industrie in de tweede helft van de 19e eeuw nemen fabrieken het werk van de molens over. Het kleurbeeld versobert en de status van de houtbouw staat onder druk. De welvaart blijft er echter aanwezig, en er zijn directeuren die het houten huis trouw blijven. Uit de hier aanwezige verffabrieken rollen de 'bussen' met nieuwe, krachtige groenen. In een rijke variatie, van **middelgroen tot het donkerste groen, ontstaat langs de Zaan een collectief kleurbeeld** zonder weerga. De lichtere tinten fris en energiek, de donkere diep en plechtstatig. Deze groenen vormen samen **de kleur van de welvarende industriële samenleving**, niet alleen voor de Zaanstreek, maar voor heel Nederland. Daarom is **'Zaans Groen'** het bekendste kleurfenomeen van Nederland geworden. De **vierde kleur is Zaans Groen**. Na de uitbundige 'ontdekking van het nieuwe groen' in de tweede helft van de negentiende eeuw verwatert het beeld in de eerste helft van de twintigste eeuw. Steeds meer houten huizen maken plaats voor stenen huizen, en de variatie in het groen wordt kleiner. Het groen wordt 'gewoon', het is een kleur waar niemand nog bij nadenkt. Dit verandert bij de opkomst van het massatoerisme. De Zaanse Schans trekt wereldwijd belangstelling, en alle huizen zijn er groen. Geen gevarieerd groen maar vooral donkergroen, ter onderstreping van de ouderdom, van de geschiedenis die de Zaanse Schans verbeeldt. Dergelijk donkergroen begint in de jaren zestig aan een opmars door heel Nederland. Om te beginnen slaat het over naar andere plaatsen die hun graantje van het toerisme willen meepikken. Edam, Volendam en Monnikendam werpen hun flets-Waterlandse historie van zich af en worden groen. Andere Zuiderzeedorpen en -steden volgen, en allengs wordt het donkere groen de kleur van historisch Nederland. Het krijgt dan ook de toepasselijke naam 'monumentengroen'. De **vijfde kleur is monumentengroen**. Wat is nu, anno 2003, de stand van zaken? De situatie waarin het groen zich bevindt is ingewikkeld. Het monumentengroen heerst nog altijd onaantastbaar, en het meeste groen is daarom fantasieloos - zo dood als een pier. Waarschijnlijk reflecteert deze doodsheid het einde van het industriële tijdperk, en wordt 'jong groen' daarom als ongepast ervaren. Deze impasse kan worden doorbroken door op zoek te gaan naar het groen van het postindustriële

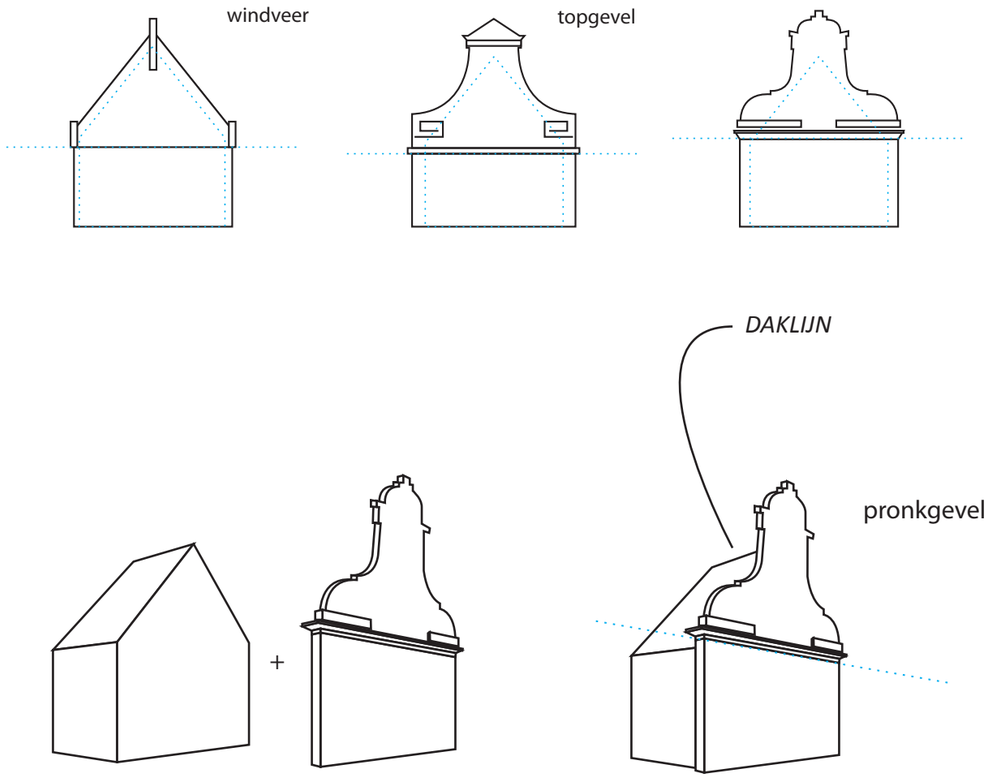

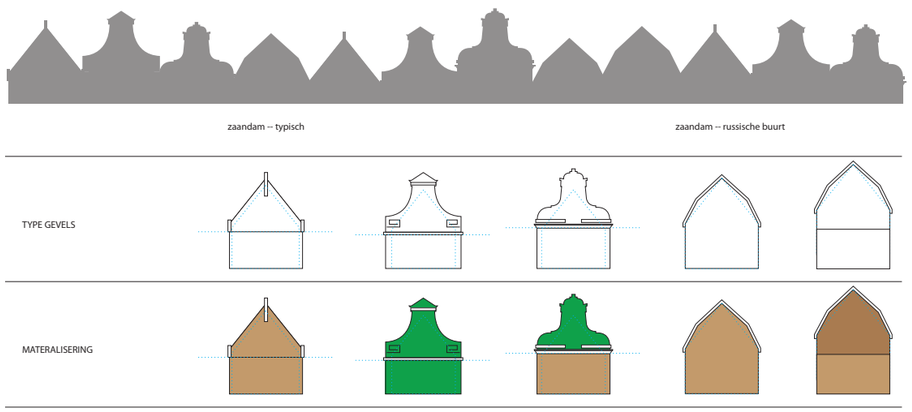

tijdperk. Het is tijd voor het nieuwe groen van een nieuw tijdperk, en de Zaanstreek kan daarin, als drager van de groene fakkel, opnieuw het voortouw nemen. De **zesde kleur is Nieuw Groen**.

Kleur, in het bijzonder groen, speelt een belangrijke rol voor de architecten van het nieuwe stadshart van Zaanstad. Niet alleen door de geschiedenis van het houten huis, dat uit oogpunt van duurzaamheid al snel beschilderd werd, waardoor het gebruik van verf al vroeg gemeengoed was. Maar ook omdat de kleur groen een speciale plek kent bij de Hollander: lijkt geen discussie mogelijk over welke groen fout is en welke goed. Met het voor Inverdan samengestelde kleurpalet wordt het verschraalde groenpalet opnieuw verrijkt en zijn nieuwe discussies mogelijk: hoeveel 'nieuwe groenen' kan een reeks gebouwen bevatten, zonder het Zaanse gevoel te verliezen? Kan een kantoorgebouw van zeven lagen Zaans groen zijn? Minstens zo belangrijk als de kleur van de gevelvlakken, waar het in het voorafgaande met name over gaat, is de toepassing van het witte detail: kozijnen, windveren, boeiboorden en makelaars. Zoals het wit het groen versterkt, versterkt het groen het wit. Bij de toepassing van kleur zijn Eenheid in Veelheid, de reeks en de uitzondering en schaal sleutelbegrippen.

5.5. Gevelelementen

5.5.1. Rolluiken

Maar al te vaak ontsieren rolluiken de gevel: een grote rolkast die ongenuanceerd boven de winkelpui is geschroefd of een geheel gesloten grijs metalen vlak in de avonduren. Bij het ontwerp van de gevel dient de rolkast derhalve zoveel mogelijk aan de binnenzijde van het pand te worden aangebracht. Het **rolluik** dient zo maximaal mogelijk (**minstens 70%) open te zijn**, opdat interne verlichting er in de avonduren aan bijdraagt een verlaten en onveilige sfeer te voorkomen. Dat het rolluik deel uitmaakt van het ontwerp van de gevel betekent onder andere dat het ontwerp de bouwkundige indeling van de gevel volgt en vorm-, materiaal en kleurkeuze zijn afgestemd op de sfeer en het gebruik van het gebouw. **Ongeverfde materialen zijn in principe niet aanvaardbaar**.

5.5.2. Reclame-uitingen, luifels en zonweringen

Reclame uitingen maken onderdeel uit van het gebouw en van de te verstrekken vergunning.

Indien zonwering wordt toegepast, dient deze geïntegreerd te worden in de ontwerpopgave. Tussen de panden zitten kleurnuances in de screendoeken. Voor het frame kan worden gekozen tussen een valarmscherm of een klassieke screen.

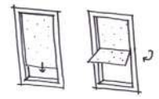

pandsgewijs zonwering
keuze uit valarmscherm of screen

Door gezamenlijke afspraken te maken over wat wel en niet aanvaardbaar is en in het ontwerp van de gevel rekening te houden met de wens reclame, luifels en zonweringen op te nemen kan de kwaliteit van het beeld in dergelijke publieke straten gewaarborgd worden. Allereerst dienen er afspraken te worden gemaakt over de hoogte, breedte en diepte van de elementen, de minimale vrije hoogte en de marges waarbinnen de elementen geplaatst kunnen worden. Ook afspraken omtrent het aantal reclameborden, de toegestane materialen, de wijze van verlichting en het verbieden van de toepassing van bijvoorbeeld lichtbolletjes, lichtslangen, knipperende verlichting, lichtprojecties, vlaggen, of banieren dienen hierbij te worden meegenomen.

5.5.3. Installaties

In het functioneren van een gebouw spelen installaties voor bijvoorbeeld verlichting, luchtbehandeling, koeling, verwarming en telecommunicatie een grote rol. De invloed van installaties op het gevelbeeld wordt dikwijls onderschat en installaties worden onvoldoende meegenomen in het ontwerp. Installaties dienen deel uit te maken van het ontwerp. **Gebouwen dienen op architectonische wijze te worden beëindigd**, dus niet met een verzameling technische dozen.

BRON : Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

Figuur 10 -- dakaanzicht met mogelijke posities pv panelen

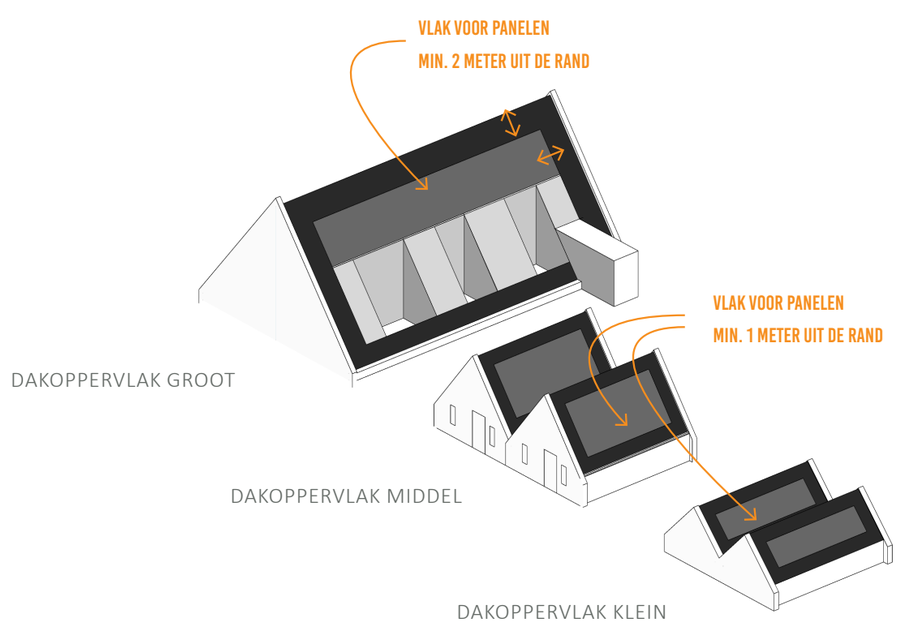

- PV-cellen alleen op schuine dakvlakken als er niet voldoende plat dak beschikbaar is
- altijd uitgelijnd met eventuele openingen in het dak
- een opening kan in het vlak vallen van de panelen zolang dit is uitgelijnd

Figuur 11 -- dakaanzichten hellende daken -- basis uitgangspunten

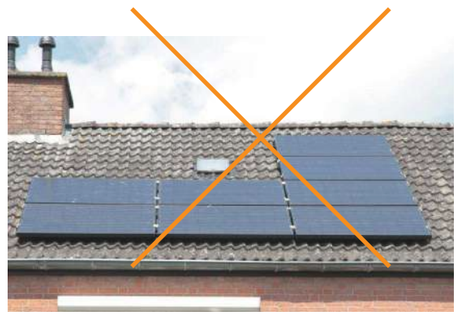

NIET OPLIGGEND

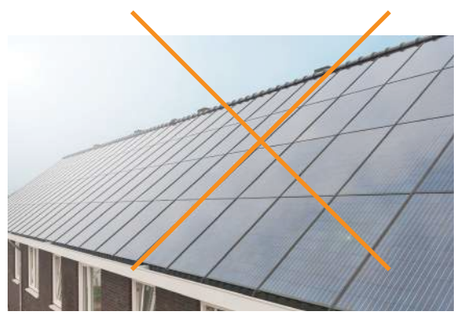

DAKRANDEN dakpannen zijn de beëindiging

IN HET VLAK pv panelen geïntegreerd

ÉÉN GEHEEL panelen vormen 1 vlak

Figuur 12 --continue basis

Figuur 13 --ruimte voor differentiatie gekoppeld aan het systeem

RICHTLIJNEN 4 : INRICHTING VAN DE OPENBARE RUIMTE

SAMENHANG, KARAKTER EN KLIMAAT

De basis voor de openbare ruimte van de Houthavenkade wordt bepaald door een continu vormgegeven vloeroppervlak met minimale hoogteverschillen. Er is een contrast tussen de collectieve groene (dak) tuinen en de stenige openbare ruimte. Het eenduidige beeld van de buitenruimte absorbeert variaties in het gevelbeeld en details in de plint.

Het karakter van de plek is geinspireerd op de havenhistorie en de ligging aan het water. De vormgeving van de buitenruimte en de materiaalkeuze zijn beeldbepalend voor het karakter van de Houthavenkade. Naast het verbindende robuuste karakter is er voldoende ruimte om onderscheidende sferen te creëren. Door deze te koppelen aan het overkoepelende systeem blijft de samenhang behouden.

Als vanzelfsprekend wordt het thema klimaat in de vormgeving van de openbare ruimte verweven, waarbij we win-win situaties creëren. De afkoppeling van regenwater is een uitgangspunt, welke met een uitgesproken vormgeving en materiaalkeuze tevens een grote bijdrage levert aan de samenhang en het karakter van de Houthavenkade. De onderscheidende deelgebieden kunnen door het gebruik van water en bomen een bijdrage leveren aan de verkoeling van de buitenruimte.

SAMENHANG de basis, continuiteit, eenheid

KARAKTER robuust, water, verharding

KLIMAAT regenwater, verkoeling, groen

deelgebieden

1. Kade
2. Hofpoort
3. Steeg
4. Plein
5. Boulevard
6. Dek
7. Provincialeweg
8. Trappen

Figuur 14 -- Aanduiding verschillende karakters binnen het plan

4.1 Algemene uitgangspunten ontwerp

Om de kwaliteit van de openbare ruimte in heel Inverdan te verhogen zijn een aantal uitgangspunten te hanteren bij het ontwerp, de aanleg en het beheer & onderhoud, ongeacht de zone.

Materialisering: In het gehele plangebied dient betonnen bestrating vermeden te worden. Gebakken producten voor de bestrating is de standaard.

Continuïteit van het ontwerp: Het is niet de bedoeling dat per deelgebied een op zichzelf staand ontwerp voor de openbare ruimte gemaakt wordt. De openbare ruimte is een bindend element tussen de verschillende deelgebieden en zal derhalve een logisch beloop moeten hebben van het ene naar het andere domein. Dit betekent echter niet dat er geen aandacht besteed dient te worden aan de specifieke eisen die het gebruik van de openbare ruimte zal stellen (de markering van een plein, een ruwer oppervlak van een helling om fietsers af te remmen, etc.).

Geen onnodige overgangen van materiaal, kleur, hoogte: De openbare ruimte van het huidige centrumgebied wordt gekenmerkt door een bonte verzameling van materialen, kleuren en verkeersstroken. Hierdoor ontstaat een zeer rommelig, onsamenhangend en verwaarloosd beeld. Variatie in materiaal, kleur en hoogte dient dan ook zoveel mogelijk vermeden te worden en altijd een duidelijk doel te hebben. Functionele zones dienen met zo min mogelijk middelen te worden onderscheiden. Bij herbestrating dienen kleurverschillen door de combinatie van hergebruikte en nieuwe materialen te worden voorkomen. In het ontwerp van de openbare ruimte ligt de nadruk op het horizontale vlak, dat loopt van straatgevel tot straatgevel.

Secure detaillering: Door in het ontwerp van de inrichting veel aandacht te besteden aan het detail en het toekomstig beheer ervan kunnen extra inspanningen in uitvoering en onderhoud voorkomen worden. Voorkom grote kieren in bestrating in verband met onkruidbestrijding, maak afwijkingen in de bestrating mogelijk, voorkom zo veel mogelijk hak-, zaag-, of knipwerk.

Overdachte inzet van straatmeubilair: Pas in voetgangersgebieden zo min mogelijk straatmeubilair toe waar fietsen aan kunnen worden vastgezet. Combineer waar mogelijk elementen om het aantal te beperken (bewegwijzering aan lichtmast, verlichting in railing). Wijs in het straatprofiel zônes aan waarin al het straatmeubilair zich moet bevinden. De nutsvoorzieningen, zoals trafo's, OV-, PTT- , VRI- en kabeltelevisiekasten en rioolgemalen, moeten onderdeel uitmaken van het ontwerp van de openbare ruimte, waar mogelijk geïntegreerd in de bebouwing.

BRON : Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

4.2.1 ALGEMENE BEELDKWALITEIT

Verharding

De verharding van het maaiveld is beeldbepalend voor de samenhang van de openbare ruimte en de stedenbouw. Gebakken materiaal is de standaard. De kleur en mix van de stenen (Inverdan mix) dient goed te worden afgestemd op de kleuren en materialen van de gevels. Het doel is doormiddel van het tapijt van verharding een gevoel van eenheid en rust te creëren. Daarbij zijn variaties mogelijk zoals verschillende legverbanden en formaten voor een plint, loopstrook of entree. Overgangen, entrees en pleinruimtes worden zo veel mogelijk op één niveau ontworpen zodat de rust in het straatbeeld behouden blijft.
De verschillende verblijfsruimtes van de onderscheidende deelgebieden bieden aanleiding voor het toepassen van nieuwe materialen. Uitgangspunt is dat deze bijdragen aan het karakter van de plek.

Groen

De sfeer van de (semi-private) binnen (dak)tuinen vormt een mooi contrast met de openbare ruimte. De binnentuinen zijn overwegend groen, als een oase, met verblijfsplekken en routes. Om daadwerkelijk een groene wereld te kunnen realiseren is het van belang dat er een kwalitatief goed en voldoende dik grondpakket op de parkeerlaag wordt aangelegd.
De openbare ruimte ademt een stedelijkheid met groene accenten. Door middel van strategisch geplaatse bomen worden verblijfsplekken gecreëerd en ontstaat een aangenaam leefklimaat.

Meubilair

Het meubilair wordt mee ontworpen met de buitenruimte om de samenhang te borgen. De lokatie van lichtmasten is samenhangend en draagt bij aan de orientatie. Zitelementen worden uitsluitend geplaatst op de verblijfsruimtes van de onderscheidende deelgebieden, waardoor de continuiteit van de openbare ruimte behouden blijft. Ontwerpvraagstukken worden zo veel mogelijk integraal opgelost om het straatbeeld zo rustig mogelijk te houden.

Regenwatersysteem

De afkoppeling van het regenwater mag gezien worden in de vormgeving van de openbare ruimte. Het plan is niet alleen duurzaam; het straalt ook duurzaamheid uit. De eenduidige vormgeving van het regenwatersysteem versterkt de verbinding tussen de deelgebieden en levert een grote bijdrage aan het karakter van de plek. Op prominente plekken aan de waterkant kan een in samenhang ontworpen overstort als highlight bijdragen aan de beleving en het karakter van de Houthavenkade in zijn geheel.

standaardprofiel met verharding van gebakken klinker en afwatering in een strakke belijning

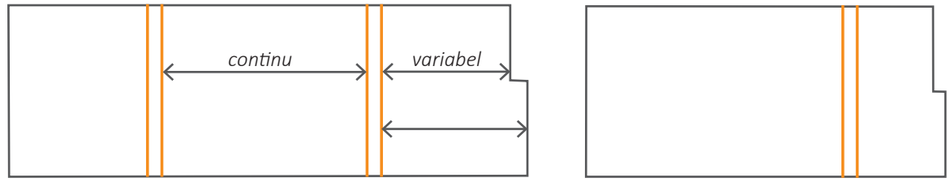

de buitenste stroken absorberen verspringingen in de rooilijn

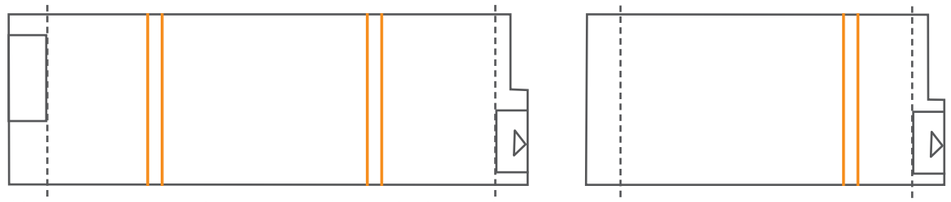

binnen een vaste, continue zone worden semi-private ruimtes en entrees vormgegeven.

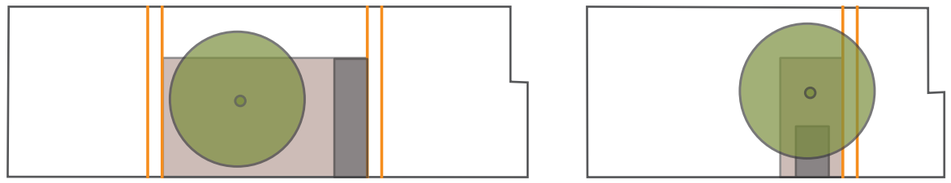

binnen het basisprofiel worden verbijzonderingen toegevoegd in de vorm van verblijfsruimtes behorende bij de verschillende deelgebieden

Standaardprofiel

In het standaardprofiel is het doorgaand tapijt van verharding, van gevel tot gevel, het uitgangspunt. Afhankelijk van de breedte van het profiel zijn één of twee afwateringsgoten ingepast volgens een strakke belijning die evenwijdig loopt aan de rooilijn. Bij een profiel met twee goten is het profiel zo veel mogelijk symmetrisch. Bij een profiel met één goot asymmetrisch.

De doorgaande strakke belijning van de goten absorbeert verspringingen in de rooilijn waardoor een rustig straatbeeld ontstaat. Ook wordt er om dezelfde reden een constante zone gehanteerd om semi private ruimtes en entrees in te passen. Deze zijn op één niveau met de openbare ruimte, zonder opgaande elementen en kunnen worden aangegeven in een ander materiaal, formaat of legverband.

Gekoppeld aan de belijning van afwatering worden bijzondere plekken toegevoegd in de vorm van verblijfsruimtes. Deze plekken hebben een samenhangende vormgeving met onderscheidende verharding, een karakteristieke boom en een zitelement. De plekken vertonen samenhang door de inzet van dezelfde elementen en onderscheiden zich door in de uitwerking in te spelen op het karakter en de schaal van de plek. Het plaatsen van inrichtingselementen buiten de bijzondere plekken wordt vermeden.

Ook de verlichting is gekoppeld aan de belijning van de afwatering. Voor de deelgebieden worden paaltopjes voorgesteld. Bij de trappen en wellicht ook op de kade zijn masten een betere keuze. Kleurstelling en materiaal sluiten aan bij het zitmeubilair; zitmeubilair en verlichting behoren tot dezelfde familie.

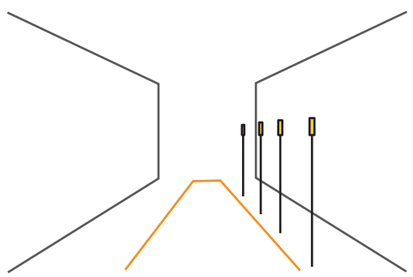

verlichting is gekoppeld aan de belijning van de afwatering

continue verharding als tapijt

Figuur 15 -- Gevelaanzicht - schaalsprong

4.2.2 RICHTLIJNEN : KADE

De beeldkwaliteit van de kade is geinspireerd op het Zaandamse havenverleden. De sfeer is overwegend stenig en robuust met aansluitende materiaalkeuze. Een enkele of dubbele bomenrij staat in de verharding en creëert plekken in de schaduw waar men van het water kan genieten.

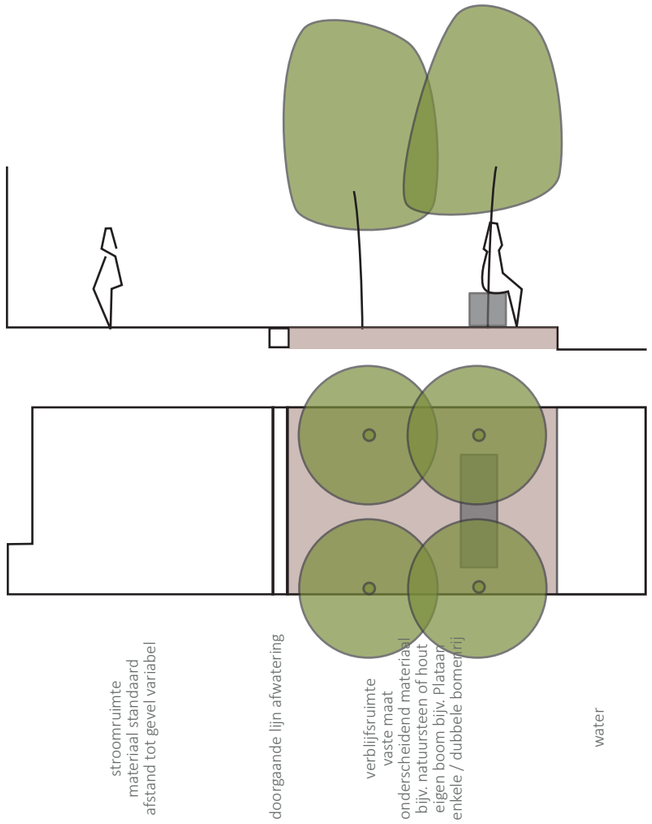

uitgangspunten voor ontwerp (schaalloos)

Figuur 16 -- Hofpoort

4.2.3 RICHTLIJNEN : HOFPOORT

De Hofpoort functioneert tevens als entreeplein en welkomstgebaar van het gebied. De pleinruimte van de hofpoort heeft een groen karakter en biedt een fijne verblijfsplek. De bomen zijn van een onderscheidende soort en op eigen wijze gepositioneerd, waardoor de beplanting van de verschillende deelgebieden bijdraagt aan het eigen karakter. Zitelementen bieden aanleiding om te genieten van het groen en de schaduw.

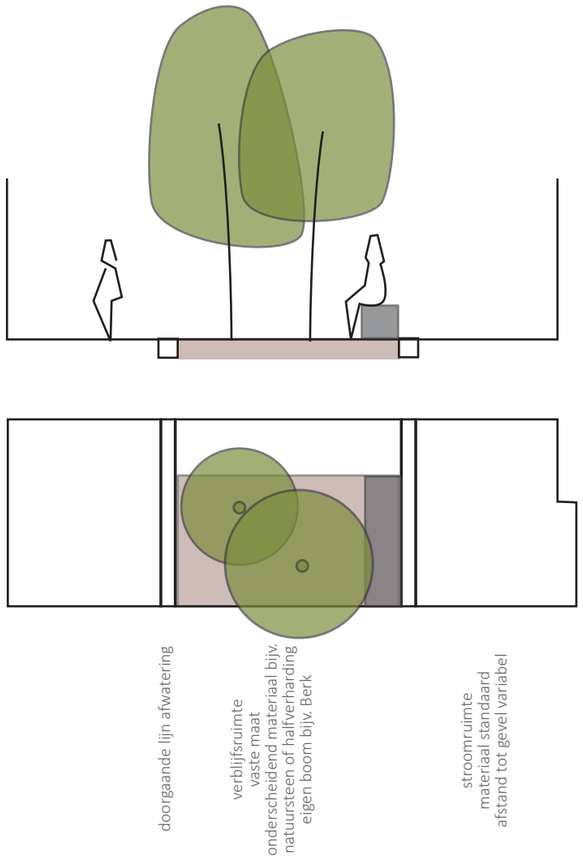

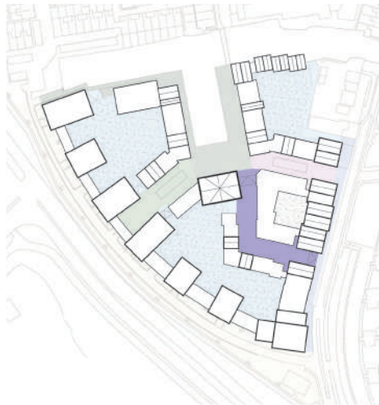

4.2.4 RICHTLIJNEN : STEEG

De steeg ligt op nivo 3m+. Overwegend stedelijk in karakter, een enkele boom of groen mag wel. Overdaad aan groen is voorbehouden voor de opgangen naar de tuinen. Dit om het karakter van de steeg als onderdeel van het stedelijk weefsel te benadrukken. De opgang biedt naast de benodigde trappen veel mogelijkheden tot een inrichting en vormgeving met verblijfskwaliteit. Dit nodigt uit tot het fysiek gebruik van de ruimte en voorkomt dat de opgang als een barrière gaat werken. De toegankelijkheid voor mindervaliden wordt geregeld door inpandige liften.

Tegen de gevels van de woningen worden door verschillen in de bestrating (kleur, materiaal) zg. 'Delftse stoepjes' gecreëerd; een strook, waar de bewoners bloempotten, plantenbakken of een bankje kunnen zetten. In combinatie met het relatief smalle profiel krijgt de steeg een intieme verblijfskwaliteit.

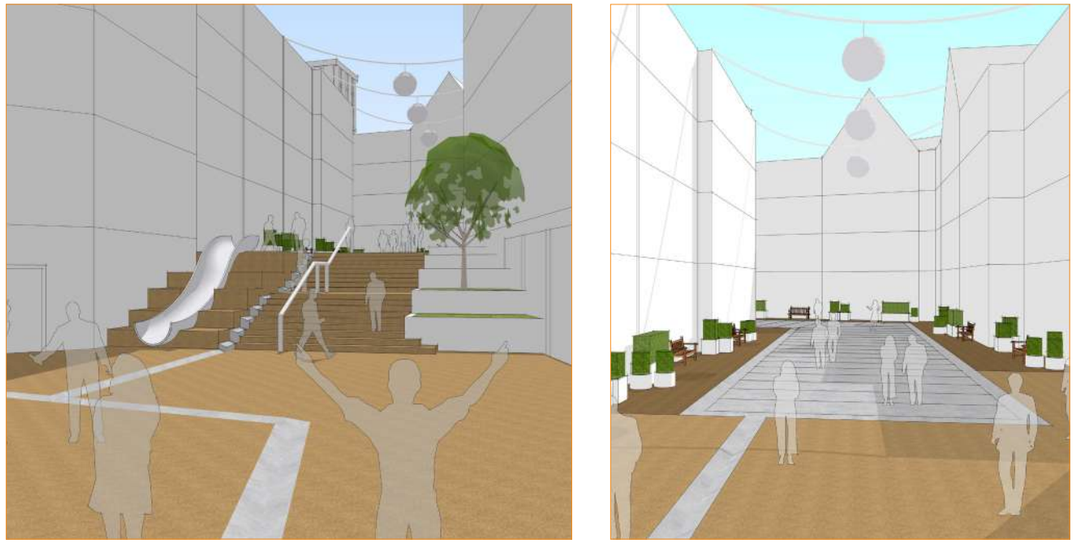

Figuur 17 -- Steeg

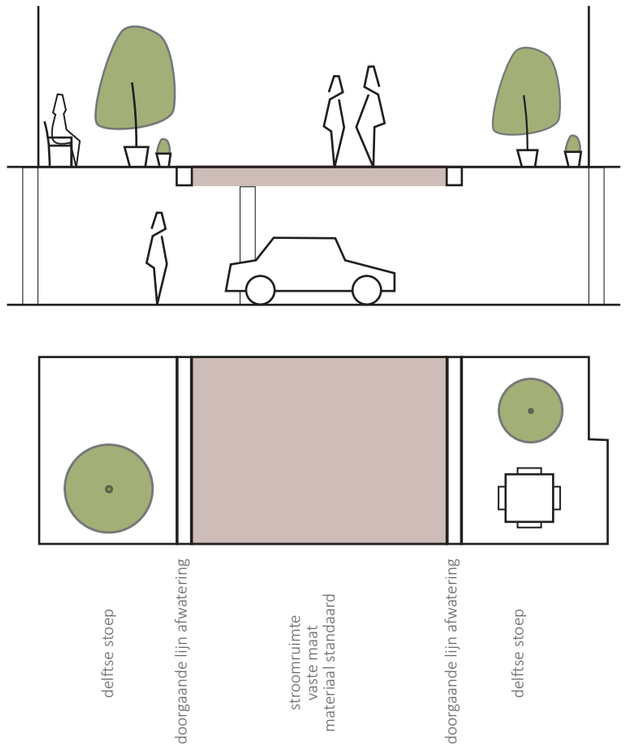

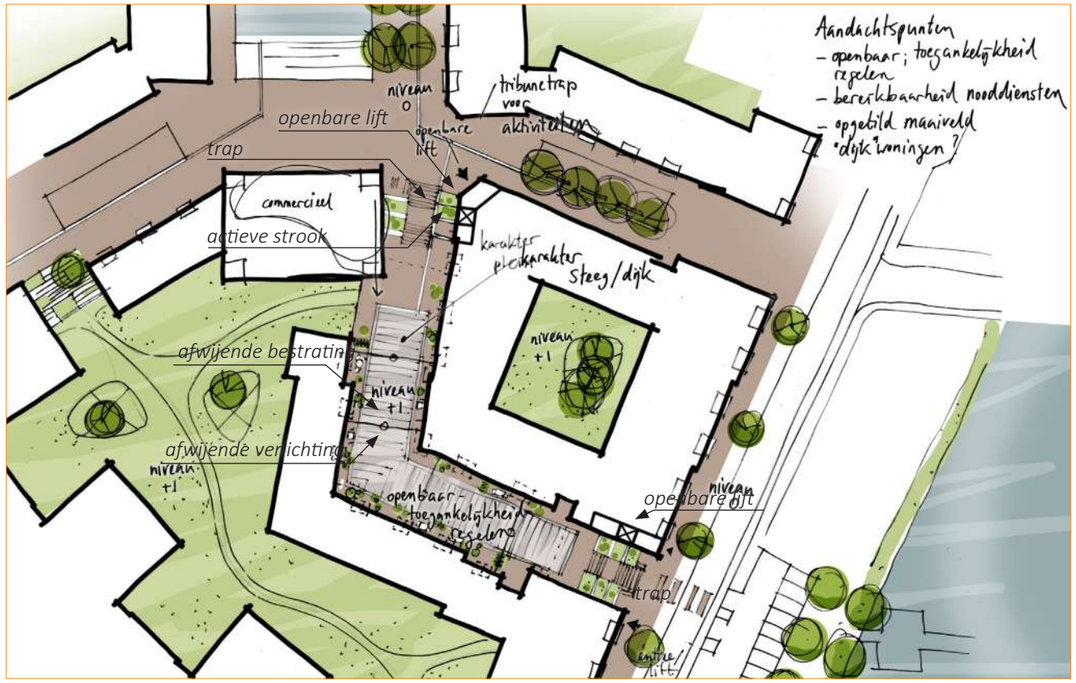

Figuur 18 -- Overzicht steeg

Figuur 19 -- Impressie steeg

'delftse stoepjes'

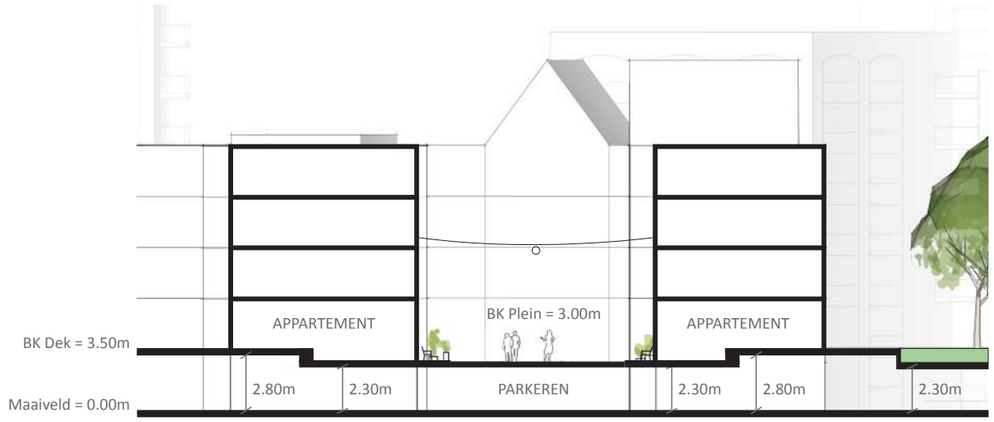

Figuur 20 -- Doorsnede steeg

Figuur 21 -- Plein

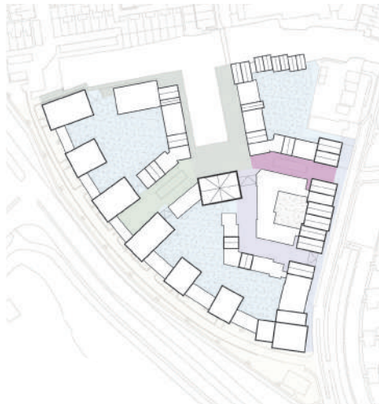

4.2.5 RICHTLIJNEN : PLEIN

Het plein is de tegenhanger van de Hofpoort en heeft een waterthema. Dit thema kan op verschillende manieren worden vormgegeven; van waterspiegel tot bedriegertjes. Beleving en spel staan centraal. Een onderscheidende boom en verharding dragen bij aan het eigen karakter. De aanwezigheid van bomen en water in combinatie met zitelementen zorgen voor een prettige verblijfskwaliteit.

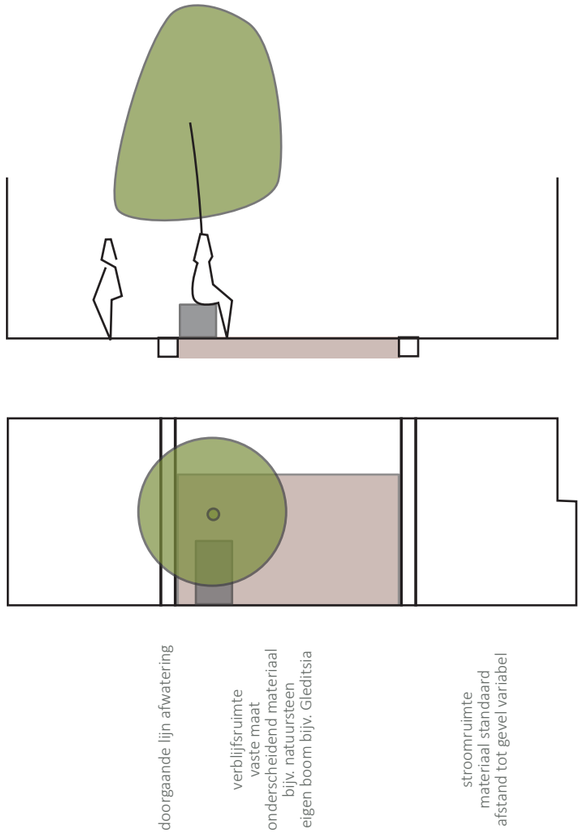

uitgangspunten voor ontwerp (schaalloos)

Figuur 22 -- Watertrap

4.2.6 RICHTLIJNEN : DE TRAPPEN

De Trappen overstijgen het schaalniveau van de deelgebieden en bevinden zich op het brandpunt van de Houthavenkade. Op deze lokatie komen de verschillende onderdelen van het plan samen; de deelgebieden, het afwateringssysteem, het water. Hier ligt tevens het stedenbouwkundig accent. Met een stevig gebaar wordt vorm gegeven aan de interactie met het water. Een bijzonder materiaal en/of vormgeving is hier op zijn plaats. De overstort van het regenwatersysteem is van toegevoegde waarde en wordt integraal ontworpen.

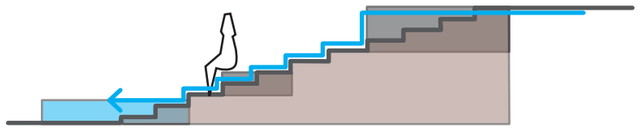

de trappen vormen de fysieke verbinding tussen de openbare ruimte en het water. aanleidingen voor interactie met het water, rustplekken en de uitlaat van het regenwatersysteem zijn integraal vormgegeven in één fraai object.

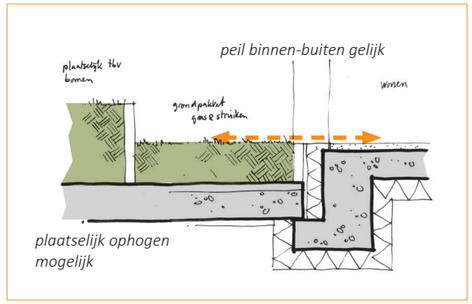

4.2.7 RICHTLIJNEN : (DAK) TUIN

De (dak)tuinen zijn een groene oase in het het plan. Een kwalitatief goede en voldoende dikke grondlaag is essentieel om een ècht groene sfeer te realiseren. Hierbij moet men denken aan een beplantingsplan met vaste planten en kleine struiken.

Door middel van het maken van een uitsparing in het dak van de parkeergarage kunnen enkele grote bomen in de volle grond worden geplant, welke een enorme bijdrage leveren aan het totaalbeeld van de groene ruimte. De uitsparingen zorgen tevens voor de infiltratie van daglicht in de garage, wat bijdraagt aan de veiligheid en verblijfskwaliteit van de ruimte. Ook kunnen op deze plekken eventueel verticale verbindingen gemaakt worden.

Bij de opgangen naar de daktuinen liggen veel kansen om de tuin met de openbare ruimte te verbinden. Voorbeelden hiervan zijn plant / boombakken en zitelementen. Door middel van een systeem dat regenwater vasthoudt en zichtbaar afvoert via de opgangen kan de verbinding met de openbare ruimte worden versterkt. De opgangen naar de tuinen worden in samenhang met de architectuur ontworpen zodat deze natuurlijk opgaan in de rooilijnen.

Figuur 23 -- Daktuinen met landschappelijke trap

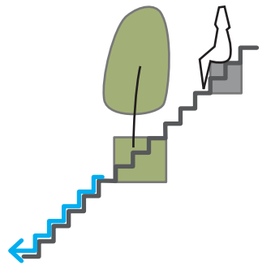

ontwerpprincipes om de daktuin en de openbare ruimte met elkaar te verbinden

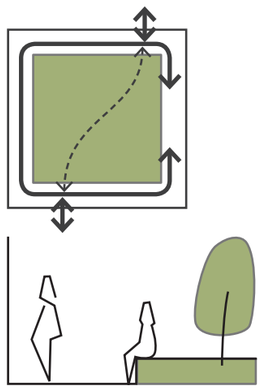

uitgangspunten indien private buitenruimtes afwezig zijn

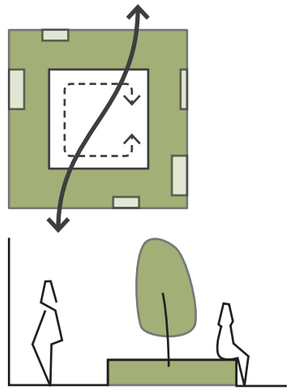

uitgangspunten als er sprake is van private buitenruimtes

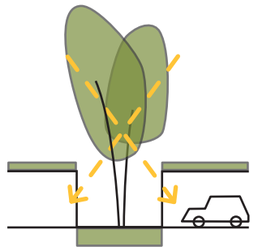

een uitsparing in het dak van de parkeergarage maakt het mogelijk om grote bomen in de volle grond te planten èn maakt het mogelijk om licht te laten infiltreren in de parkeergarage

uitgangspunten voor ontwerp (schaalloos)

4.2.8 RICHTLIJNEN : BOULEVARD

De Boulevard is samen met de Provinciale weg de openbare ruimte die direct grenst aan de aangrenzende infrastructuur. Daarmee hebben deze deelgebieden een belangrijke rol in het verbinden van de randen van de Houthavenkade met het binnengebied. De continue verharding vouwt zich om de plint heen om en creëert samenhang. Entrees worden subtiel aangegeven in dezelfde verharding door middel van een ander legverband en zijn zo veel mogelijk op één niveau met het tapijt om een rustig en samenhangend beeld te behouden. Verharding loopt door tot aan de gevel.
Bomen in de verharding dragen bij aan een samenhangend beeld van buitenaf. Aan de overzijde van de rijbaan, grenzend aan het water ligt een kans in het realiseren van een groenstrook met bomen, waardoor meer samenhang ontstaat met het plan en het gebied in zijn totaliteit een kwaliteitsimpuls krijgt.

Figuur 24 -- Boulevard

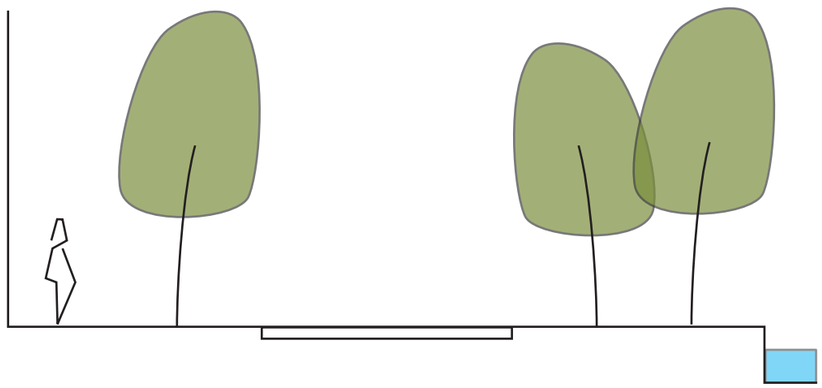

Figuur 25 -- Prominente hoek Provincialeweg

4.2.9 RICHTLIJNEN : PROVINCIALEWEG

De Boulevard is samen met de Provinciale weg de openbare ruimte die direct grenst aan de aangrenzende infrastructuur. Daarmee hebben deze deelgebieden een belangrijke rol in het verbinden van de randen van de Houthavenkade met het binnengebied.
Naast de provinciale weg loopt een groen lint (aan de Zaanzijde van de weg) van buiten de stad tot aan de Russische buurt. Ter hoogte van de Houthavenkade wordt dit groene thema doorgezet en versterkt.
De openbare ruimte tussen de provinciale weg en de bebouwing van de Houthavenkade wordt vormgegeven als één groen tapijt, van berm tot aan de gevels, een parkachtige strook, waar de benodigde (fiets-) paden en wegen doorheen lopen. Het talud naar de Provinciale weg is ingeplant met gras en bomen. Ook tegen de gevels komen groene taluds te liggen, met gras en bomen, voor een samenhangend beeld.
De verharding wordt in hetzelfde kleur- en materialenpalet uitgewerkt als in de rest van het plan. Entrees worden subtiel aangegeven in dezelfde verharding door middel van een ander legverband en zijn zo veel mogelijk op één niveau om een rustig en samenhangend beeld te behouden.
Bij de voet- fietsentree naar de hofpoort loopt de verharding op eenduidige wijze door van binnen naar buiten.

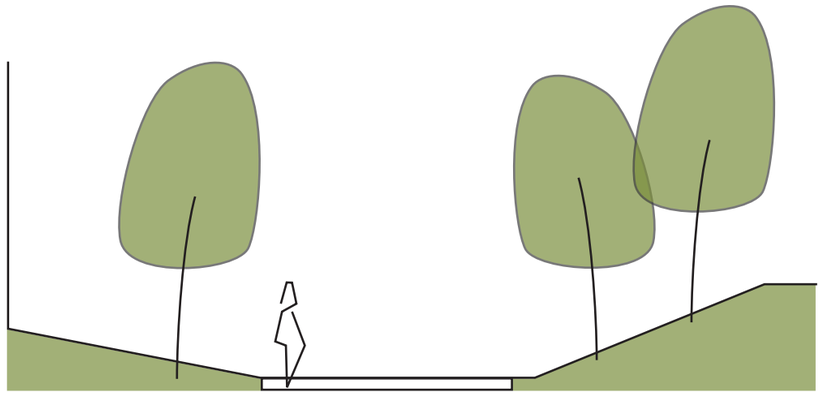

deelgebieden / deelvolumes

1. de Zaanse 5
2. "kop" HHkade & "kop" NIEUWEhaven
3. houthavenkade / boulevard
4. nieuwe haven buurt

a. water wonen aan de nieuwe haven
b. haven buurt
c. de "uitkijk"

Figuur 26 -- Aanduiding deelgebieden Houthavenkade

RICHTLIJNEN 5 : DEELGEBIED HOUTHAVENKADE

Deelgebied 19 – Houthavenkade zone openbare ruimte: regulier stedelijk gebied ontwikkelingsniveau: toekomstig ontwikkelingsgebied (zie paragraaf 2.3) De Houthavenkade heeft nu nog bedrijfsbebouwing die niet harmonieert met de kleinschalige opzet van de Russische Buurt en het nieuwe stadshart. In de toekomst zou dit gebied getransformeerd moeten worden tot een compacte Zaanse woonbuurt met een menging van wonen en werken. Hiermee sluit het gebied aan bij het fijnmazige weefsel van de Russische buurt. De ontsluiting van de Houthavenkade kan vanaf de Provincialeweg te zuiden van het deelgebied plaatsvinden. De ligging aan de Voorzaan is een prachtige aanleiding om de oostelijke kade allure te geven met zicht op het water, de haven en het Zaaneiland. De bebouwing langs de Provincialeweg zou iets grootschaliger kunnen zijn en een begeleidende wand langs deze weg moeten vormen. De houthavenkade vormt net als Oud Zaenden de zuidelijke entree van de stad.

BRON : Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

De nieuwe wijk, Houthavenkade, kenmerkt zich door de grote samenhang en eigen identiteit. Het zoekt relaties met de oude Russische buurt. De linten met zijn charmante hoekverdraaiingen en spelen met breedte, hoogte en lichtlijnen worden doorgezet.

BASIS

KAPVORM WONEN

indien kap**:** 3-4-5 verhouding :

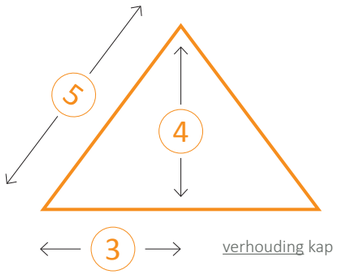

MASSA

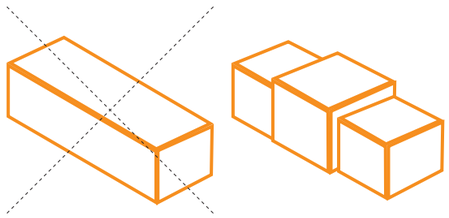

KAPRICHTING

FUNCTIE : -wonen, (beperkte) horeca en winkelen
KARAKTER : -stedelijk wonen
-water belangrijk
-op zichzelf staande buurt
VERKAVELING : -aaneengesloten bebouwing vormt wand naar openbare ruimte
-parkeervoorziening is verstopt achter de wand
-panden zijn leesbaar
-geen galerij
-alzijdigheid
RITME EN SCHAAL : -de verschillende plandelen zijn als geheel herkenbaar
-menselijke maat is belangrijk
-hoogte van bebouwing heeft invloed op openbare ruimte

VERBIJZONDERING KAP

WONEN AAN DE STRAAT

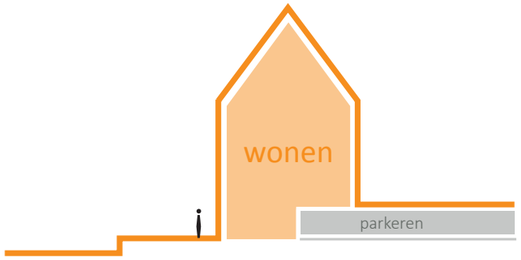

KNIP IN STRAATWAND

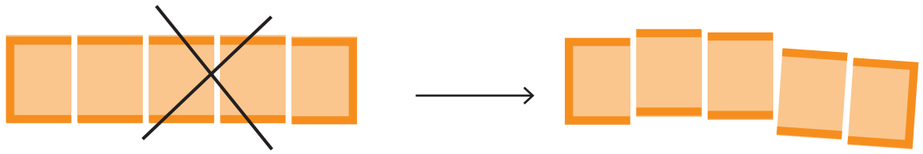

GEEN RECHTE WAND

MAXIMAAL 3 PANDEN ZONDER KNIP

FABRIEKSKAP

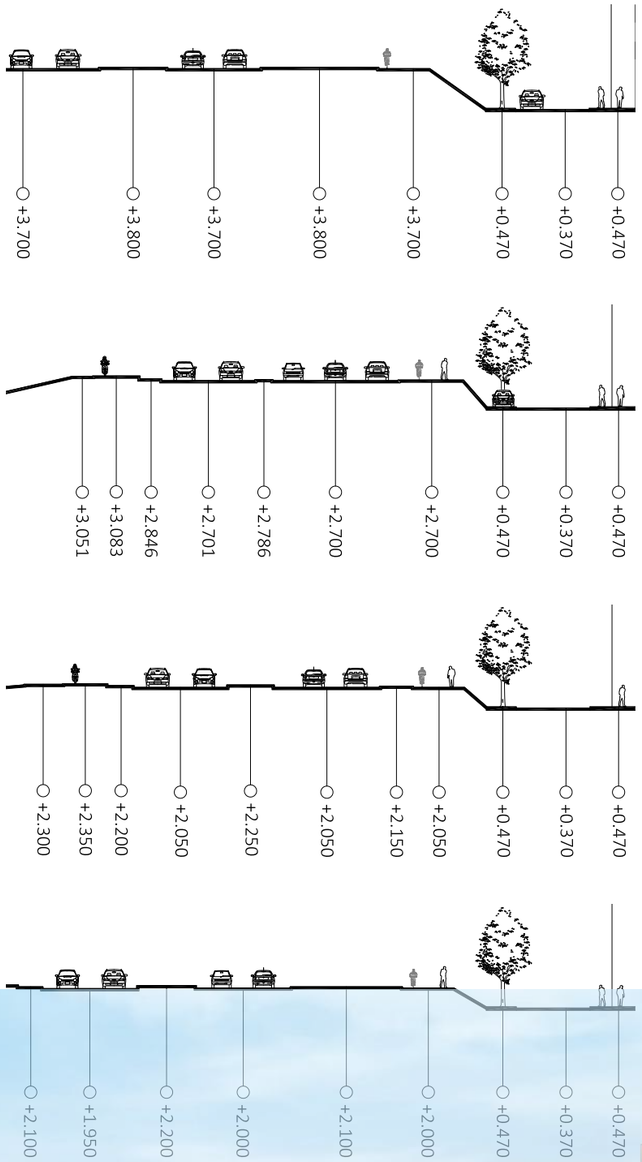

Figuur 27 -- Vogelvlucht Noordwest

Figuur 28 -- Vogelvlucht Zuid

DWARSDOORSNEDE

Figuur 29 -- Dwarsdoorsnede Provinciale weg door plangebied

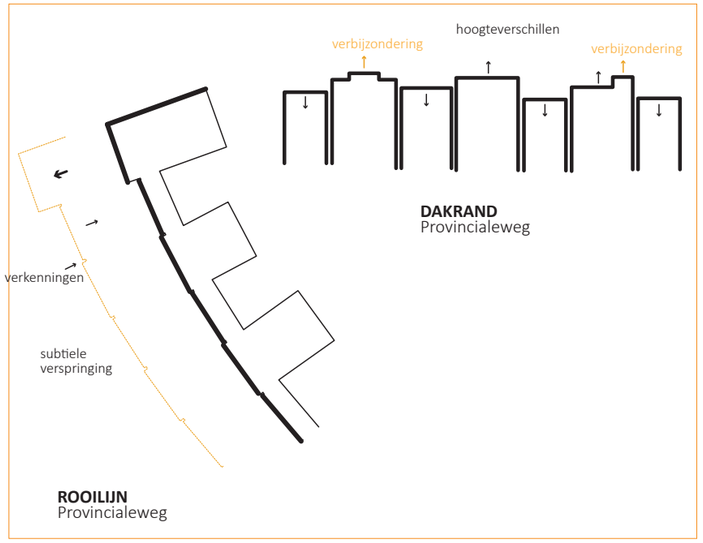

Figuur 30 -- Variatie in gevelbeeld - losse volumes

Figuur 31 -- aanzicht Provinciale weg - door middel architectuur onderscheid maken

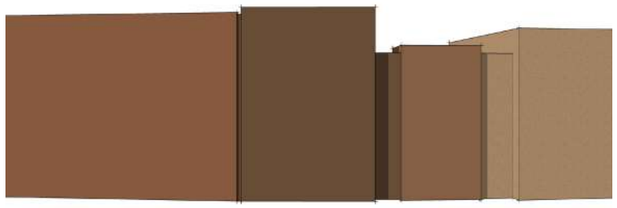

5.1 RICHTLIJNEN : DE PROVINCIALE WEG

De Provincialeweg brengt in eerste instantie één hele grote uitdaging wat invloed zal hebben op de uitstraling van de woningen; het geluid. Doordat de nieuwe wijk voor het gemotoriseerd verkeer maar één zichtlocatie heeft is deze zijde belangrijk voor de verdere uitstraling. Het woningtype aan deze weg dient zorgvuldig worden te ontworpen zodat het type geluidswalwoning wordt vermeden. Het is niet wenselijk om aan de straatzijde galerijen toe te passen.

THEMATIEK	
Thema	industriële historie van Zaandam
Karakteristiek	ensemble van stevige robuuste gemetselde gebouwen
Referenties	diversen industrieën en bedrijvigheid, m.n. historische fabrieksgebouwen aan de Zaan, Zaanse schans
KORRELGROOTTE EN PROFIEL	
Korrel	grotere gebouwen
	afwisselend met schakelblokken maar met samenhang
Profiel	de panden variëren tussen de 6- 9 lagen
	de schakelblokken variëren tussen de 4 en 7 lagen
	verspringen onderling in dakrandhoogte, setback of eventueel een kap.
Dakvorm	platte daken, zorgvuldig ontworpen, geprononceerde gevelbeëindiging, af en toe plaatselijke hoogteac-
	centen, zoals verhoogde kroonlijst of een dakopbouw.
	de oriëntatie van het bouwblok richt zowel op de Provincialeweg als de hoven op het dek
ORGANISATIE	
Ontsluiting	zoveel mogelijk voordeuren aan de straat
	hoofdentrees aan de straat, secundaire entree via het dek
Parkeren	op maaiveld overbouwd met dek
	auto's uit het zicht
GEVELOPBOUW EN PLASTIEK	
Geleding	verspringende gevel aan de provinciale weg
Plastiek	verfijnd spel van terugliggende gevelblokken
	ribbelig en verticaliteit, gevelbeëindiging
Expressie middelen	decoratieve versieringen in gevel, sober en stoer
	serres en erkers kunnen het beeld aan de Provincialeweg versterken
Buitenruimte	bevinden zich zoveel mogelijk aan de dekzijde
	uitkragende balkons
MATERIAAL	
Kleur	baksteen gebouwen, rode en aardse tinten gevarieerd
	kozijnen veelal donker, dienen per pand passend bij de architectuur te worden afgestemd
Textuur	reliëf in metselwerk

Figuur 32 -- aanzicht Provinciale weg -- accent op de hoek -- onderbreken volume

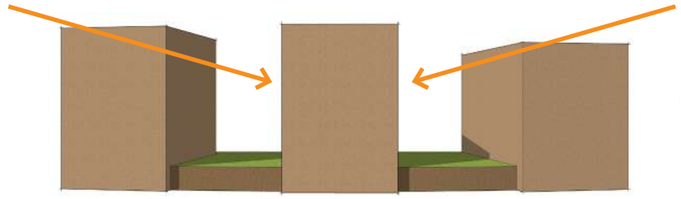

PROBLEEM GELUID

VERHOGEN TUSSEN VOLUMES

noodzakelijk i.v.m. geluidseisen wonen
panden niet meer leesbaar

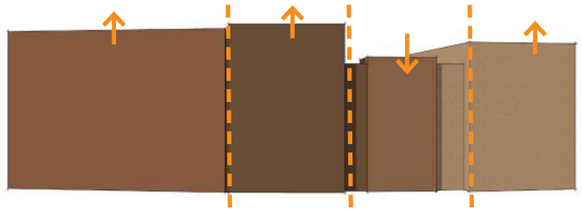

PARCELLERING

geen hoofdvolume leesbaar
aaneenschakeling van, of dubbelbreed
gebouwen naast elkaar hebben nooit een even
hoge gevel; minimaal 0,5m verschil in hoogte,
óók bij gelijke verdiepingshoogtes

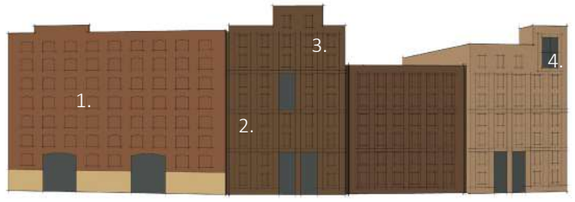

VERBIJZONDERING

verklontering voorkomen
eigen identiteit
rijk in detaillering

1. ambachtelijk metselwerk,
2. geleding gevel
3. verschillende hoogtes
4. accenten

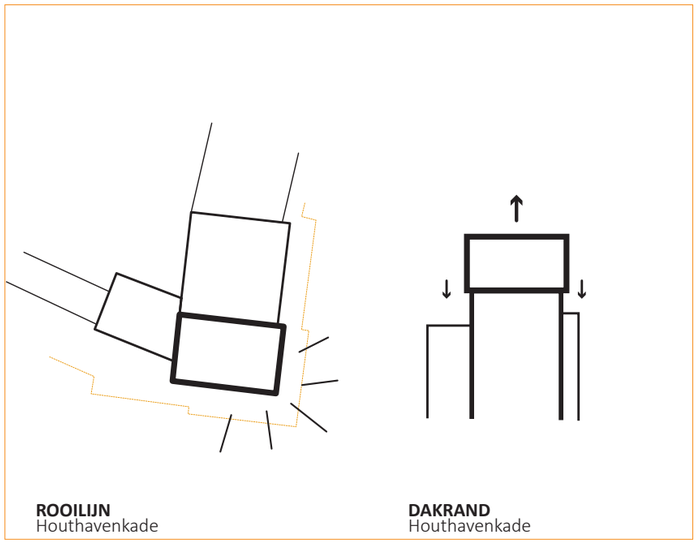

Figuur 33 -- Samengesteld volume

Figuur 34 -- Kop Houthavenkade

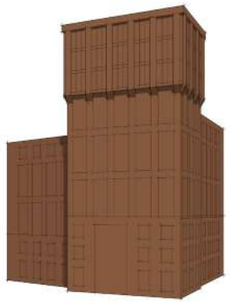

5.2 RICHTLIJNEN : "KOP" HHKADE & "KOP" NIEUWEHAVEN

Het ankerpunt van het plan en de "entree van de stad" & zicht aan de nieuwe haven.
Voor het plan de Houthavenkade zijn dit de bakens, wat zich alzijdig toont.
De markante hoek is een samenspel van volumes en toevoegingen, die zorgen voor richting en een speels karakter.

THEMATIEK	
Thema	industriële historie van Zaandam
Karakteristiek	samengesteld bouwblok wel één geheel
Referenties	diversen industrieën en bedrijvigheid, m.n. historische fabrieksgebouwen aan de Zaan, Zaanse schans. het gebouw is gegroeid in de tijd
KORRELGROOTTE EN PROFIEL	
Korrel	stevig bouwvolume alzijdig, reageert op omgeving
Profiel	8-13 lagen verschijningsvorm reageert op entree plangebied
Dakvorm	platte daken, zorgvuldig ontworpen, geprononceerde gevelbeëindiging, af en toe plaatselijke hoogteaccenten, zoals verhoogde kroonlijst of een dakopbouw. de oriëntatie van het bouwblok richt zowel op de Provincialeweg als de hoven op het dek
ORGANISATIE	
Ontsluiting	zoveel mogelijk voordeuren aan de straat hoofdentrees aan de straat, secundaire entree via het dek
Parkeren	overbouwd, auto's uit het zicht
GEVELOPBOUW EN PLASTIEK	
Geleding	spel met gevelindelingen en toevoegingen bovenop/aan het basisvolume
Plastiek	optoppingen, verfijnd spel van ribbelig en verticaliteit, zorgvuldige gevelbeëindiging
Expressie middelen	decoratieve versieringen in gevel, sober en stoer serres en erkers kunnen het beeld aan de Provincialeweg versterken
Buitenruimte	veel aan de binnenzijde van het bouwblok (water) aan de HHkade géén grote uitkragende balkons aan de Provincialeweg eventueel met serres uitvoeren
MATERIAAL	
Kleur	baksteen gebouwen, rode en aardse tinten gevarieerd kozijnen veelal donker, dienen per pand passend bij de architectuur te worden afgestemd
Textuur	reliëf in metselwerk

5.3 RICHTLIJNEN : HOUTHAVENKADE / BOULEVARD

Figuur 35 -- Houthavenkade / boulevard

THEMATIEK

Thema	bedrijvigheid en Zaanse pronk
Karakteristiek	statige panden aan het water
	ensemble van stevige gebouwen met rijke uitstraling
	verschillen waarneembaar
	wel samen geheel vormend
Referenties	n.t.b.

KORRELGROOTTE EN PROFIEL

Korrel	brede gebouwen
Profiel	architectuur per gevel
Dakvorm	4-5 lagen met of zonder kap (2 lagen in de kap mogelijk). Kap altijd volgens zaanse verhouding
	topgevels gericht op de kade

ORGANISATIE

Ontsluiting	entrees en voordeuren aan de kade / straat
Parkeren	overbouwd met dek
	auto's uit het zicht

GEVELOPBOUW EN PLASTIEK

Geleding	geleding door verschillende gevel indelingen
	accenten groen met witte boventoon
Plastiek	mix van woningen met kap en schijngevels, en woningen zonder kap. Subtiele sprongetjes in de rooilijn
Expressie middelen	houten pronkgevels, zorgvuldig gedetailleerde baksteengevels
Buitenruimte	balkons aan binnenzijde en indien balkons aan de boulevard geen grote uitkragende balkons

MATERIAAL

Kleur	baksteen, houten topgevels
Textuur	in baksteen en in hout decoraties / ornamenten
Kleur	aardse kleur baksteen
	tinten gevels in donker groene / blauwe / bruine(teer) zaanse kleur, met witte versieringen

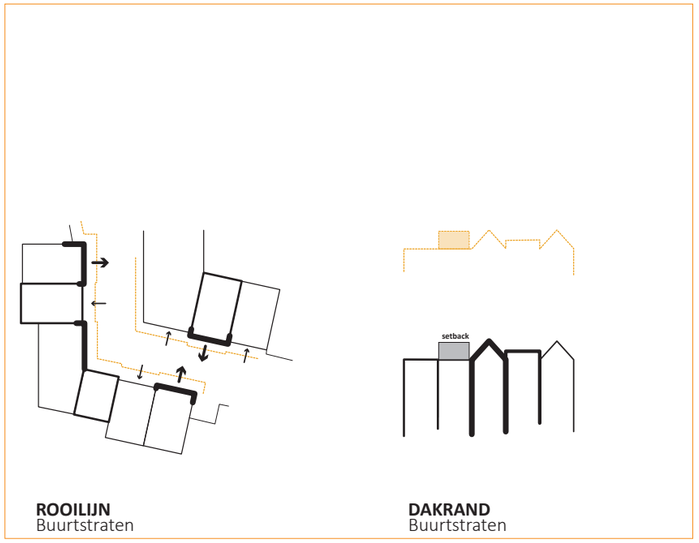

Figuur 36 -- geknikte straatgevel

Figuur 37 -- verschillende niveaus

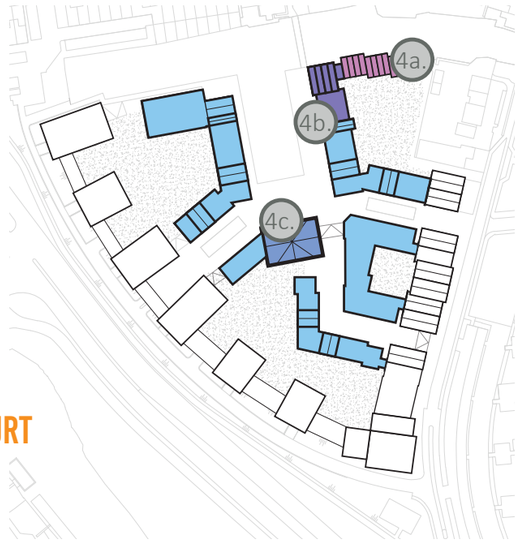

5.4 RICHTLIJNEN : NIEUWE HAVEN BUURT

THEMATIEK	
Thema	buurt aan het water
Karakteristiek	kleinschalig wonen
	geknikte straatgevels
	gevarieerd
Referenties	markant oriëntatie punt van de buurt, toren
	Russische buurt
	hoge dijk
KORRELGROOTTE EN PROFIEL	
Korrel	kleinere bouwvolumes afgewisseld met grotere
	architectuur per gevel
	samen een geheel vormend
Profiel	4 of 5 lagen met en zonder kappen. Kap altijd volgens zaanse verhouding
Dakvorm	kappen afgewisseld met platte daken
ORGANISATIE	
Ontsluiting	zoveel mogelijk voordeuren aan de straat
Parkeren	binnen het bouwblok
	onder het groene dek
GEVELOPBOUW EN PLASTIEK	
Geleding	geleding door verschillende gevelindelingen
	karakter door daklijsten
	schijngevels, entrees
Plastiek	terugliggende gevel vlakken
	knik in smalle straat gevels
Expressie middelen	variatie in baksteen en houten topgevels
	pandjes in straat
Buitenruimte	geen grote uitkragende balkons aan straatzijde
MATERIAAL	
Kleur	baksteen, houten topgevels
Textuur	zorgvuldige detaillering in baksteen en in hout, decoraties / ornamenten
	aardse kleur baksteen
Kleur	tinten gevels in donker groene / blauwe / bruine(teer) zaanse kleur, met witte versieringen

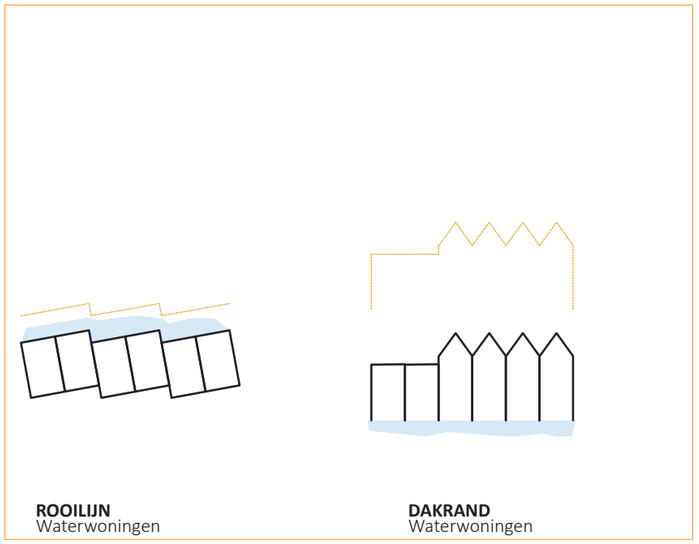

Figuur 38 -- getrapte huisjes - individueel

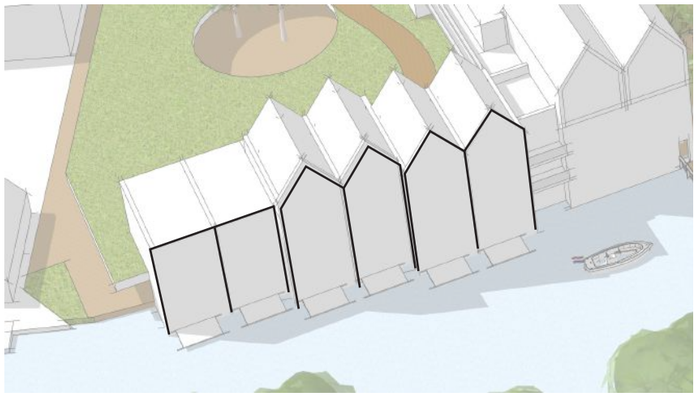

Figuur 39 -- Aanzicht waterwonen

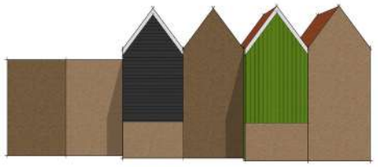

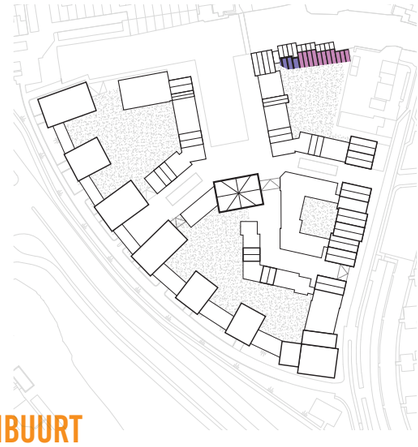

5.4A RICHTLIJNEN : WATER WONEN IN DE HAVENBUURT

THEMATIEK

Thema	zaanse huisjes
Karakteristiek	kleine pandjes
	individueel
	metselwerk en hout
Referenties	zaanse schans

KORRELGROOTTE EN PROFIEL

Korrel	kleine korrel
Profiel	3 tot 4 lagen, merendeel met kap
Dakvorm	kapvorm volgens zaanse verhouding

ORGANISATIE

Ontsluiting	voordeuren op het dek
	eerste woonlaag direct aan het water
Parkeren	parkeren onder het groene dek

GEVELOPBOUW EN PLASTIEK

Geleding	individueel wonen
Plastiek	door verspringende gevel
Expressie middelen	begane grond met steigers aan water
	speel
	creatief
	vernieuwend
Buitenruimte	steiger aan het water, balkons alleen aan de dekzijde, binnen het bouwblok

MATERIAAL

Kleur	variatie in kleuren en materiaal
Textuur	rode dakpan
Kleur	donkere zaanse tinten

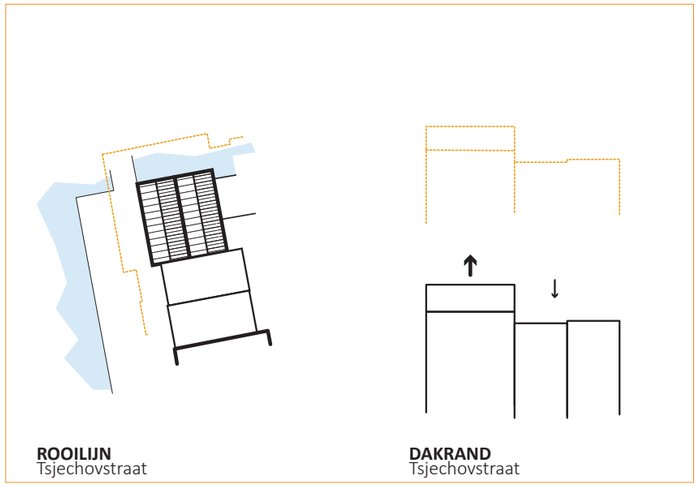

Figuur 40 -- Havenpanden

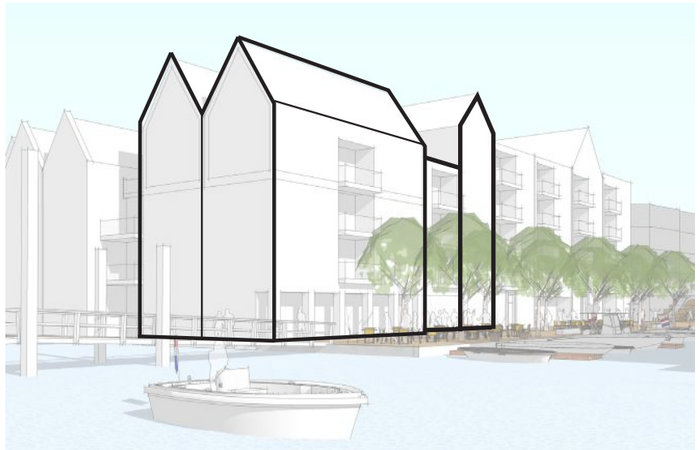

Figuur 41 -- Haven buurt

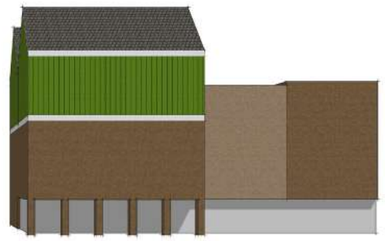

5.4B RICHTLIJNEN : HAVEN BUURT

THEMATIEK	
Thema	buurt aan het water
Karakteristiek	kleinschalig wonen
	gevarieerd
Referenties	Russische buurt
	hoge dijk
KORRELGROOTTE EN PROFIEL	
Korrel	kleinere bouwvolumes afgewisseld met grotere
	architectuur per gevel
	samen een geheel vormend
Profiel	4 of 5 lagen met en zonder kappen. Kap altijd volgens zaanse verhouding
Dakvorm	kappen afgewisseld met platte daken
ORGANISATIE	
Ontsluiting	zoveel mogelijk voordeuren aan de straat
Parkeren	binnen het bouwblok
	onder het groene dek
GEVELOPBOUW EN PLASTIEK	
Geleding	geleding door verschillende gevelindelingen
	karakter door daklijsten
	schijngevels, entrees
Plastiek	terugliggende gevel vlakken, uitkraging hoekgebouw
Expressie middelen	variatie in baksteen, en houten topgevels
	pandjes in straat
Buitenruimte	geen grote uitkragende balkons aan straatzijde
	balkon zo mogelijk aan binnenzijde georiënteerd
MATERIAAL	
Kleur	baksteen, houten topgevels
Textuur	zorgvuldige detaillering in baksteen en in hout, decoraties / ornamenten
	aardse kleur baksteen
Kleur	tinten gevels in donker groene / blauwe / bruine(teer) zaanse kleur, met witte versieringen

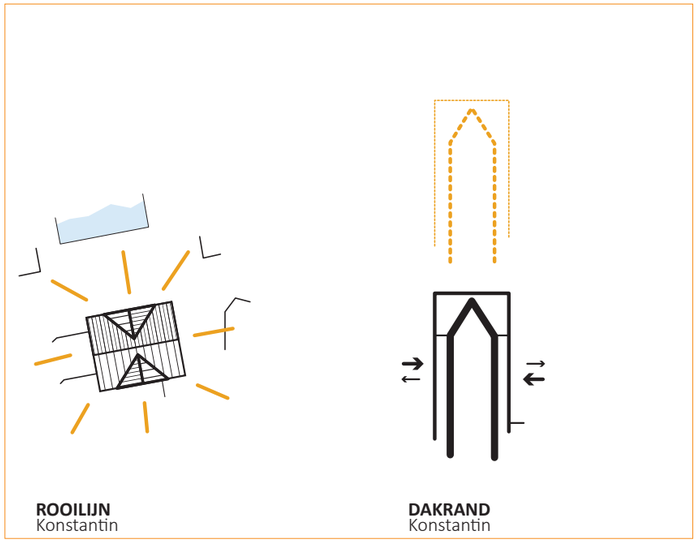

Figuur 42 -- ankerpunt

Figuur 43 -- De "uitkijk"

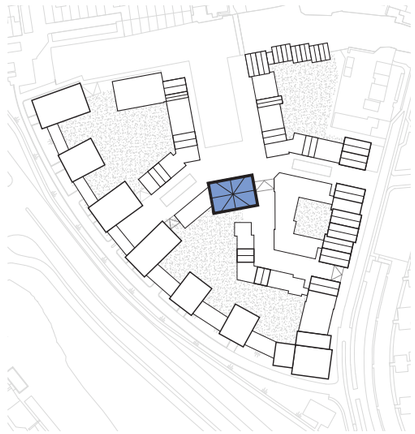

5.4C RICHTLIJNEN : DE "UITKIJK"

THEMATIEK

Thema	stedelijk blok
Karakteristiek	binnenstedelijk met allure
Referenties	gelaagde torens

KORRELGROOTTE EN PROFIEL

Korrel	het volume staat aan de haven met een voet die de omliggende straten verbindt is een oriëntatie punt
Profiel	alzijdige toren met trapsgewijze opbouw van beëindigen aan de top
Dakvorm	geen platdak altijd een compositie van meerdere kappen in de verhouding van de Zaanstreek

ORGANISATIE

Ontsluiting	aan de haven zit de gezamenlijke ontsluiting herkenbaarheid is groot
Parkeren	parkeren onder het dek, uit het zicht

GEVELOPBOUW EN PLASTIEK

Geleding	veel ritme, kapvorm vraagt om aandacht
Plastiek	uitbouwen en erkers aan de toren hebben zichtrelatie naar het water
Expressie middelen	samenhang zoeken met de gekozen materialen voor de gehele nieuwe haven buurt daklijsten, sluitstenen, noppen, sierlijsten worden toegepast op oogniveau aan de haven
Buitenruimte	buitenruimtes zitten rondom en iedere balkon heeft zijn eigen kwaliteit qua zicht

MATERIAAL

Kleur	baksteen – natuursteen – natuurlijke producten
Textuur	differentiaties in plint, middenstuk en kap
Kleur	aardse kleuren

Figuur 44 -- Zicht vanaf nieuwe haven richting Hofpoort

Figuur 45 -- Zicht nieuwe brug vanuit Russische buurt

Figuur 46 -- Nieuwe Haven -- met 2 rijen bomen

Figuur 47 -- Nieuwe Haven -- zonder beplanting -- zonder bomen

BIJLAGEN

1. Aanduiding profielen t.b.v. talud Provincialeweg

2. Plattegrond kabels en leidingen t.b.v. plaatsing bomen

3. Woonboten
verplaatsen naar Houthavenkade
upgraden verschijningsvorm met link naar
Zaanse houthandelsverleden

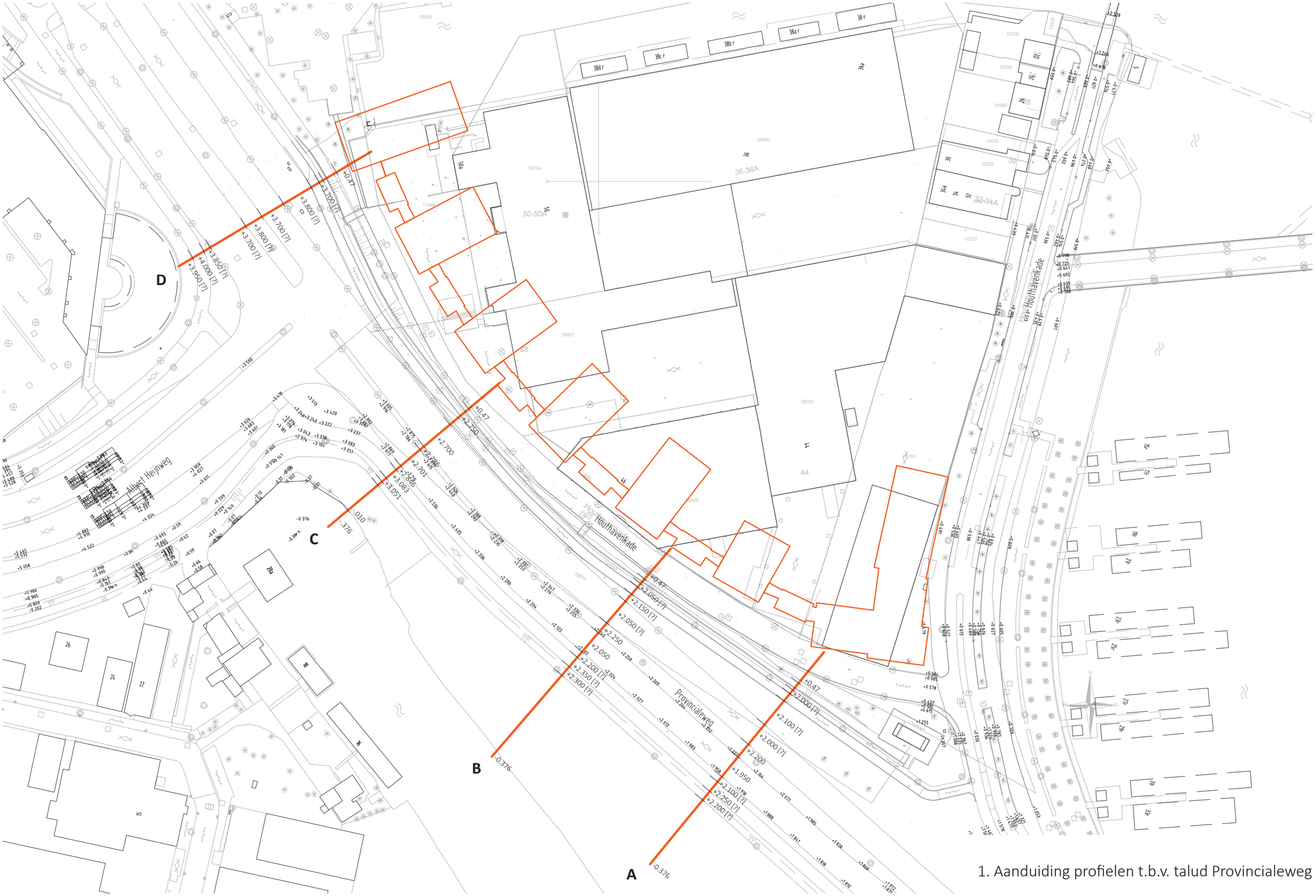

1. Aanduiding profielen t.b.v. talud Provincialeweg

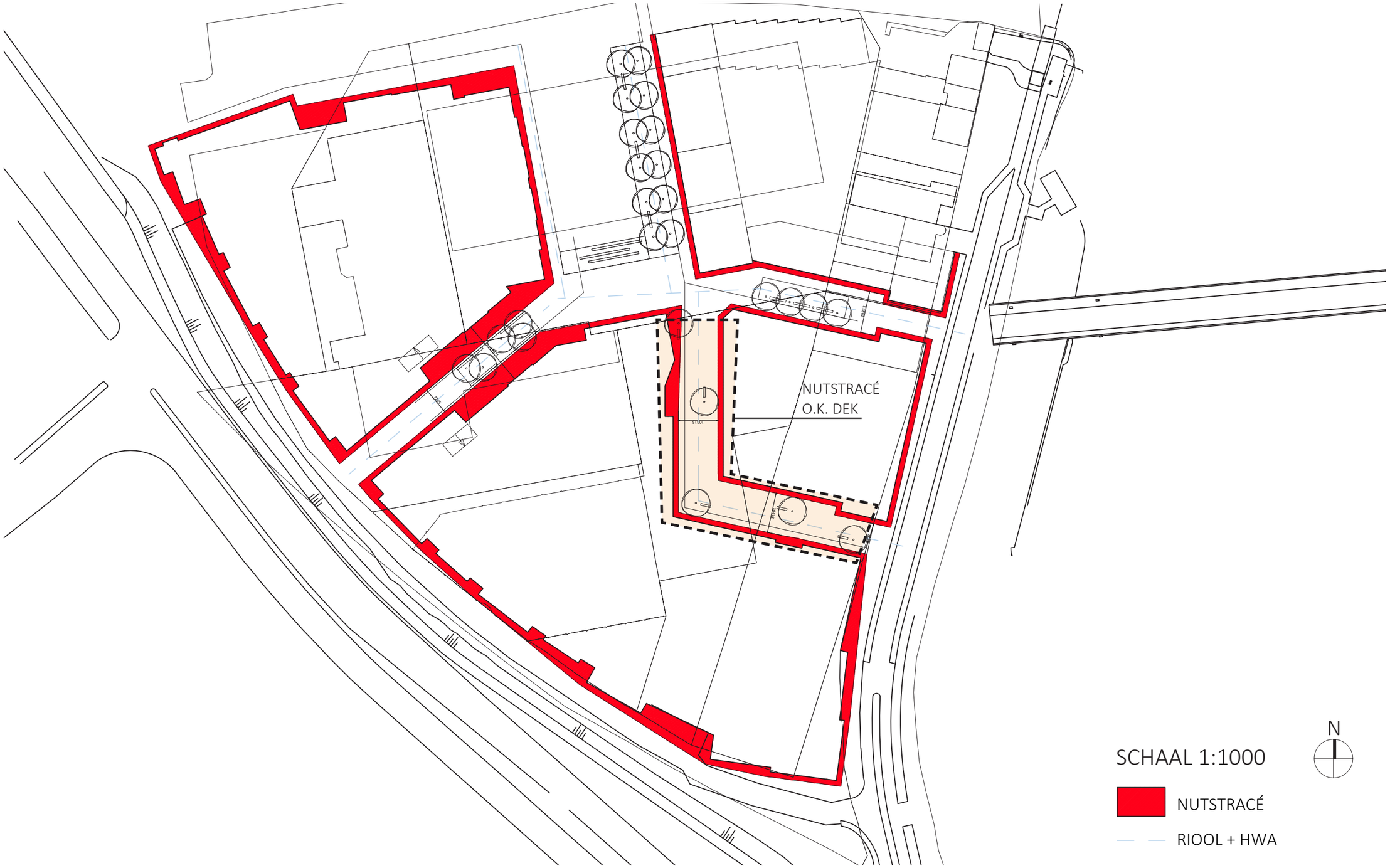

2. Plattegrond kabels en leidingen t.b.v. plaatsing bomen

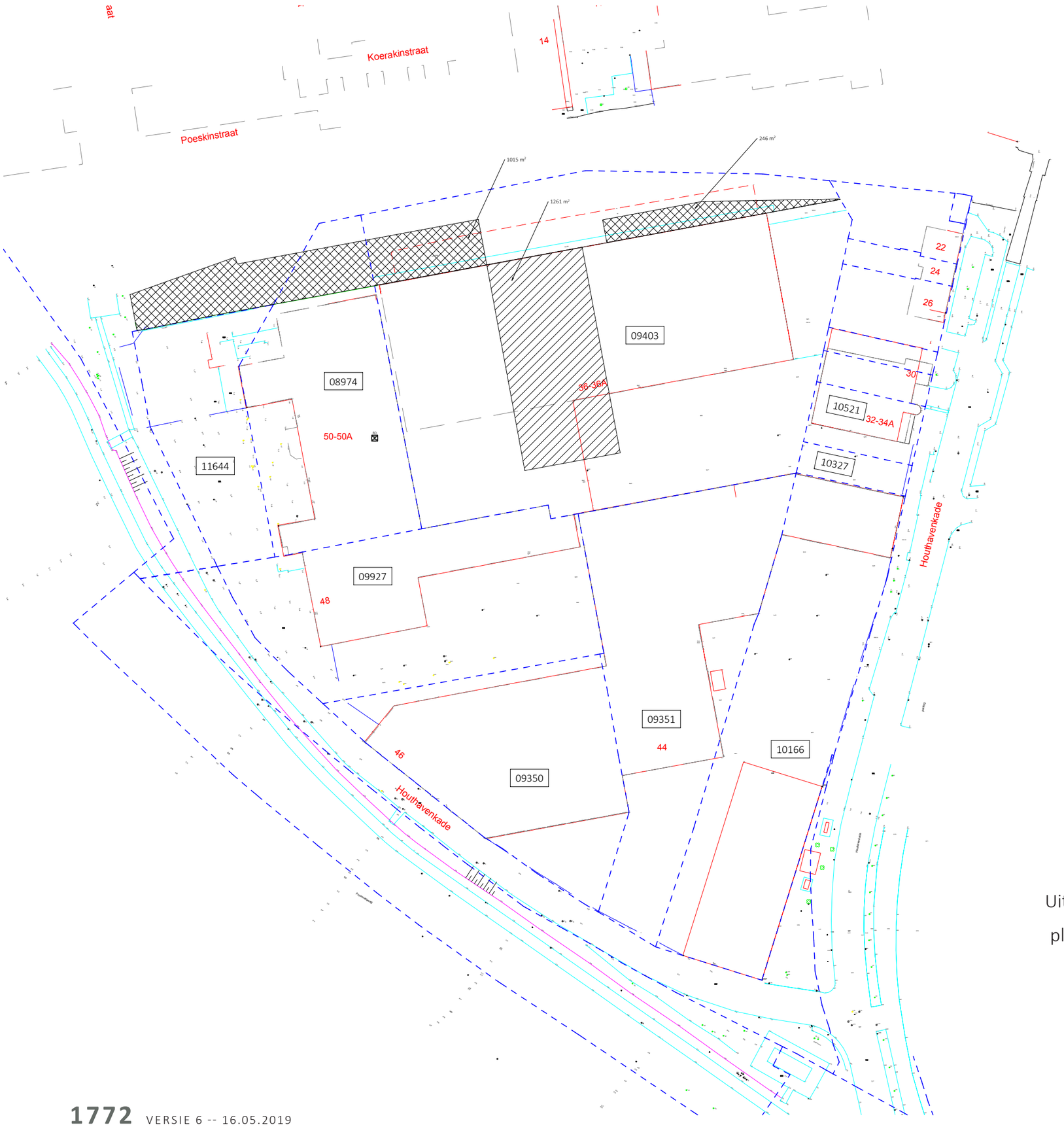

perceelsgrens (bestaand)

RD referentiepunt
(zie tekening gemeente voor exacte coördinaten)

te dempen oppervlaktewater

nieuw aan te leggen oppervlaktewater

gemeente Zaandam
sectie K

3. Waterbalans.

Uitganspunt: de contouren van de Nieuwe Haven mogen voor het plan worden aangepast (kades aan de noordzijde van het plangebied), maar de uiteindelijke hoeveelheid oppervlaktewater (m²) mag per saldo niet minder zijn dan de huidige situatie.

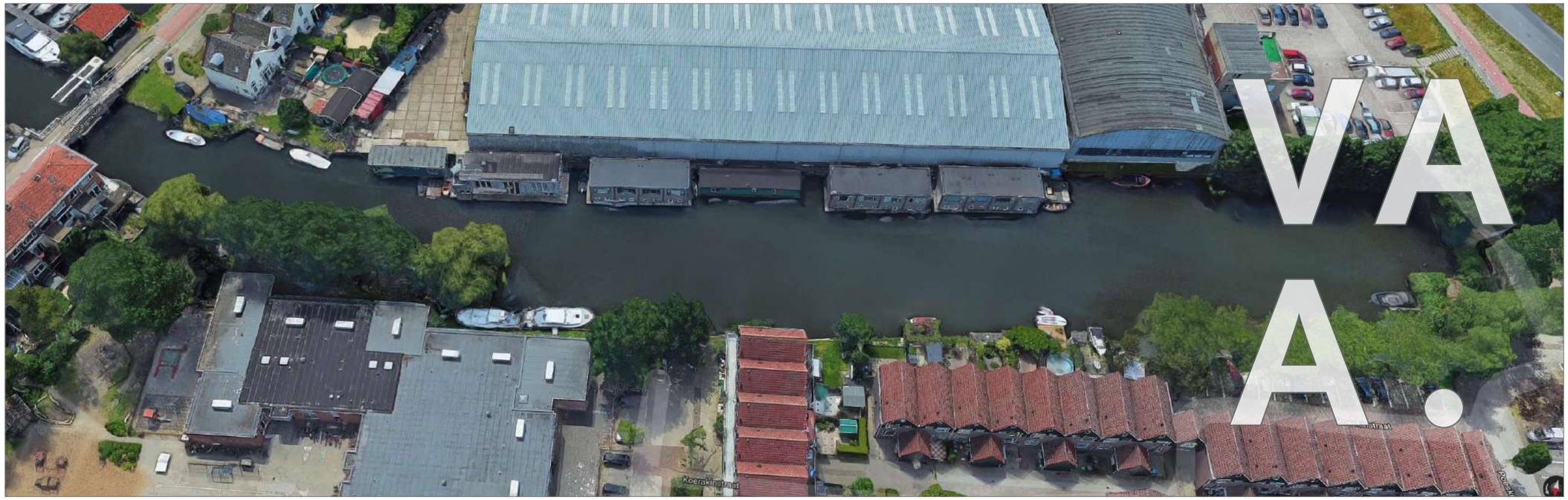

HOUTHAVENKADE

WOONBOTEN

1772 15.05.2019

OPTIE 01

4 WOONBOTEN AAN EXTRA STEIGER HOUTHAVENKADE
A
B
C
vervallen
vervallen

GEVELS // SCHETS BESTAAND

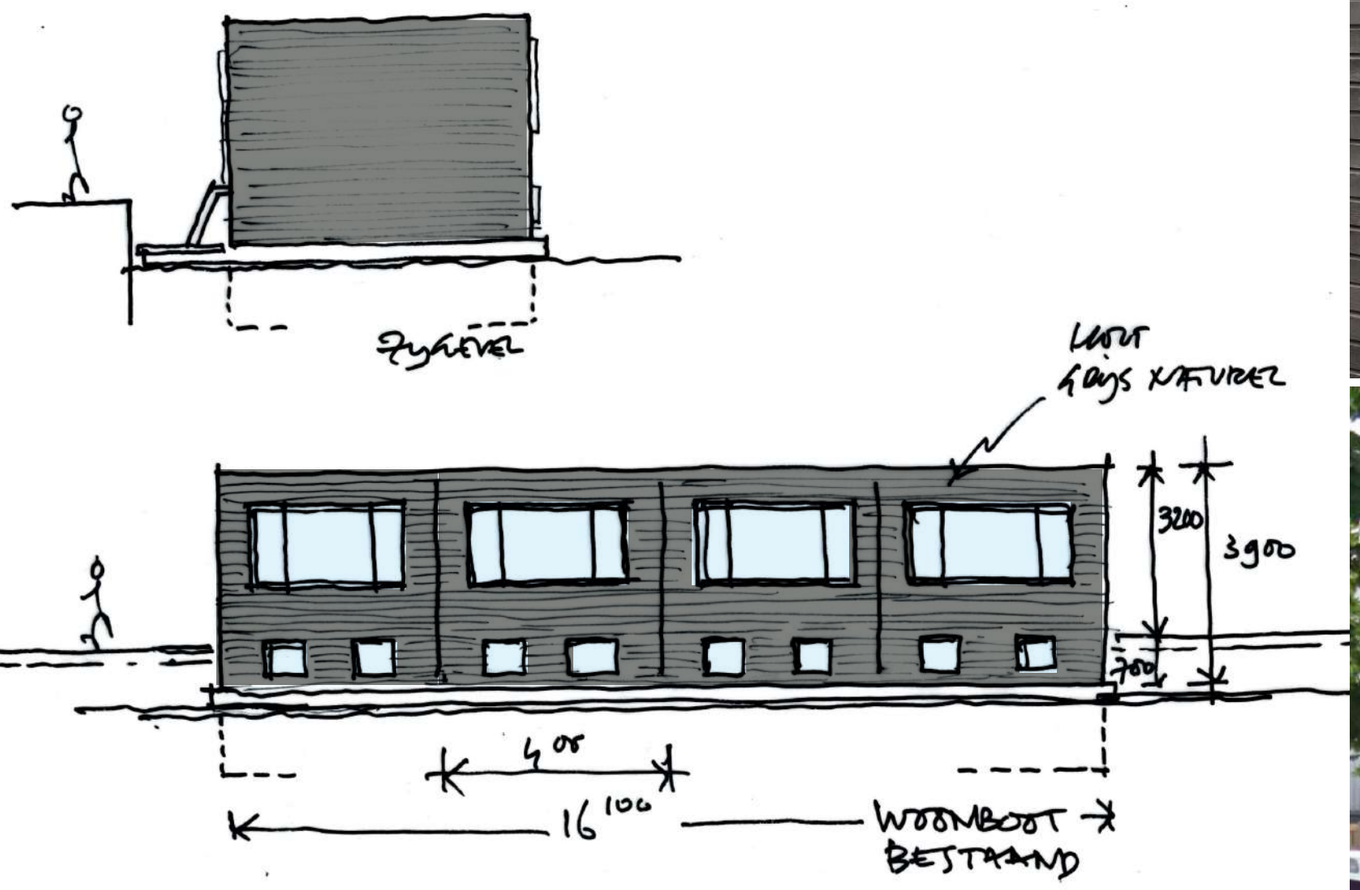

GEVELS // SCHETS NIEUW

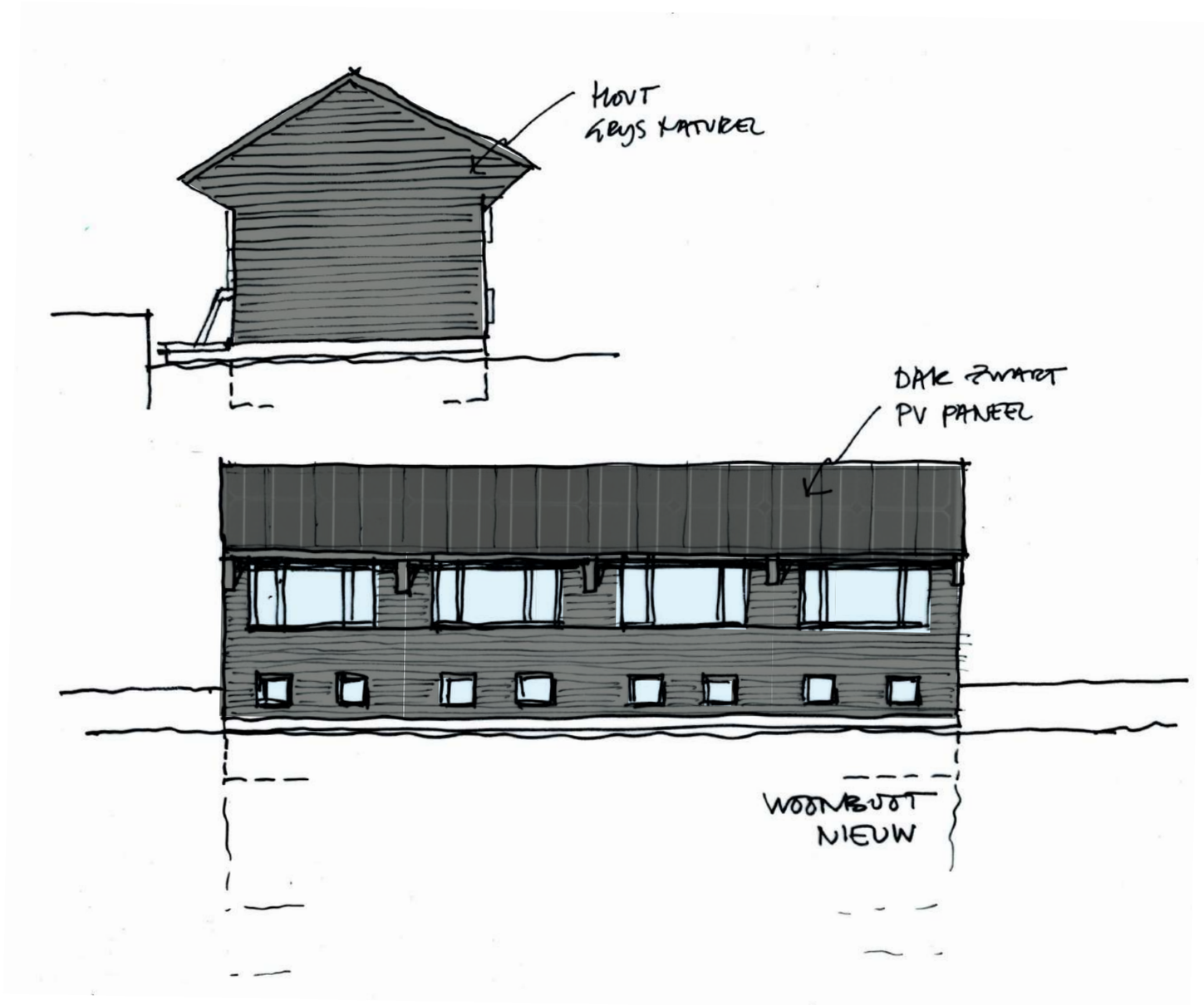

GEVELS // SCHETS NIEUW - VARIANT

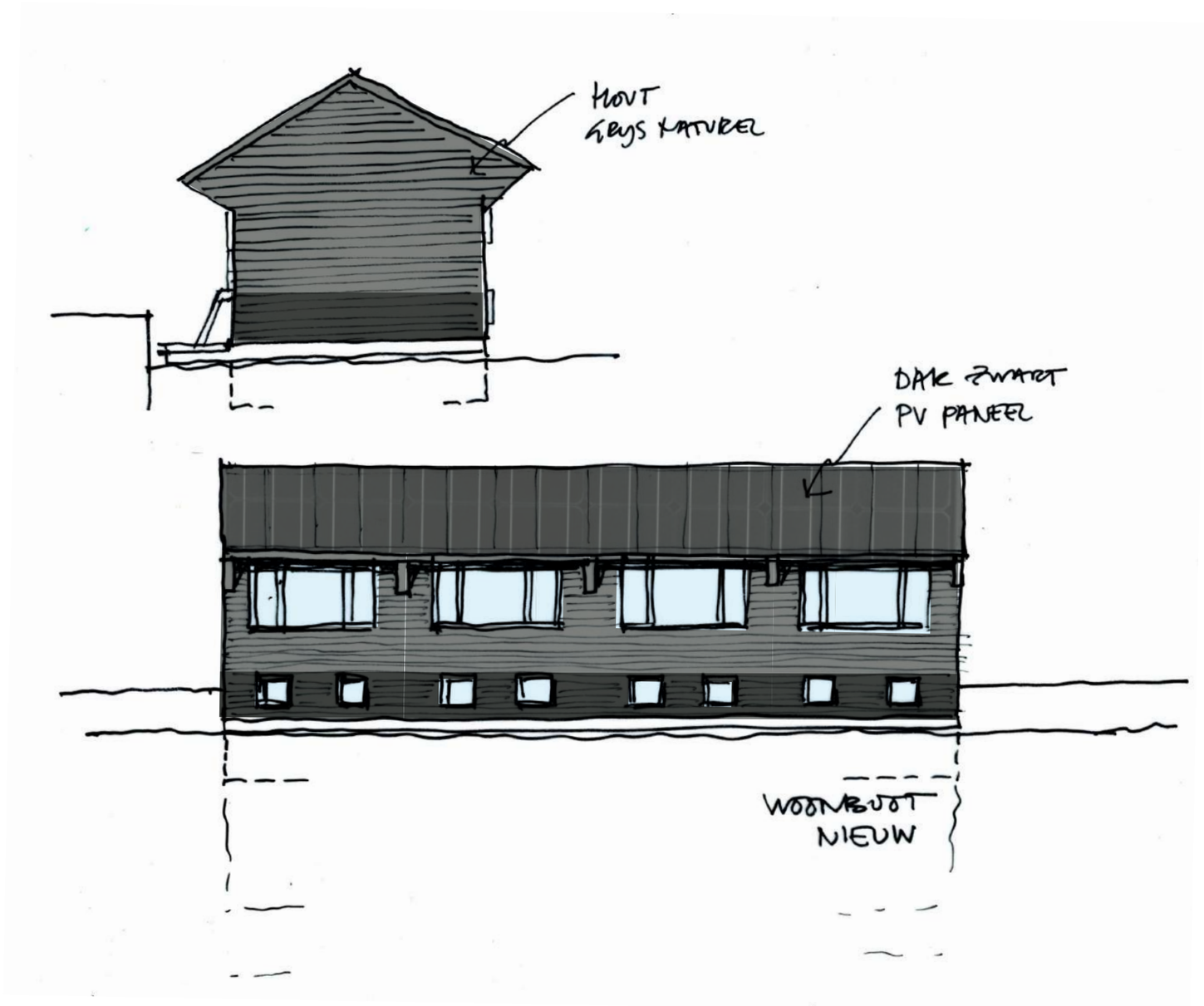

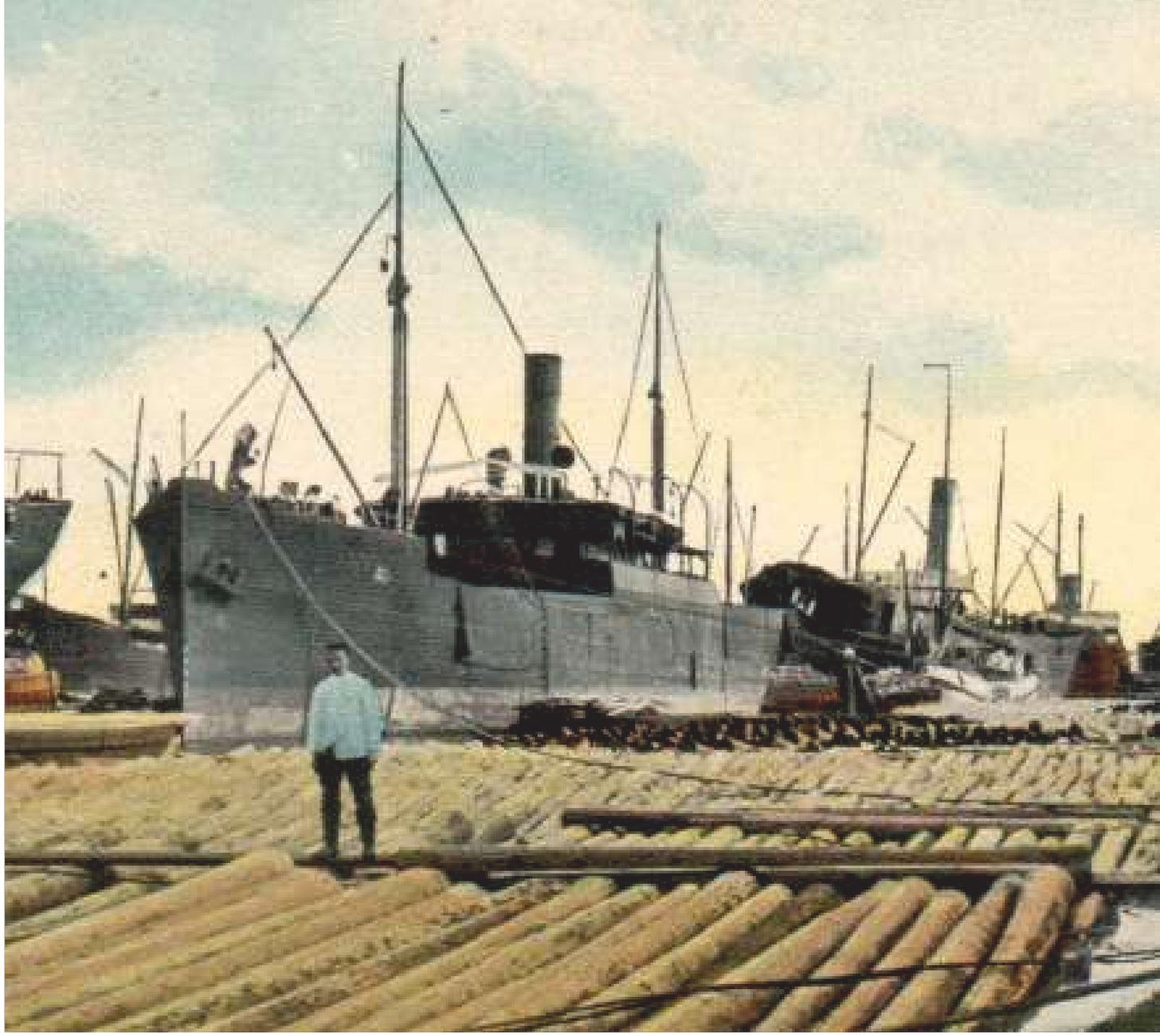

HOUTHAVENKADE
ZAANDAM

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN
VAN AKEN
CONCEPTS | ARCHITECTURE | ENGINEERING
PORTEN DEVELOPMENT